N°. 65. A°. 1859.

DONDERDAG 17 MAART.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Moet het Gouvernement zijne remises en producten van Java al of niet doen verzekeren?

De redenen, waarom men niet wenscht te verzekeren, kunnen in deze weinige woorden worden zamengevat, namelijk: „dat het verzekeren geld kost, en dat dit geld kan bespaard worden." Wanneer derhalve het verzekeren geen of weinig geld kostte, dan zoude men er niet tegen zijn.

Zoo ver mij bekend is, zijn geen gronden aangevoerd, om het verzekeren in beginsel af te keuren, hetzij uit een economisch, politisch of moreel oogpunt. De vraag blijft dus: welke gronden kan men aanvoeren, die voor het verzekeren pleiten? welk nut is daarin voor de Regering gelegen? wordt de schatkist daardoor niet op grootere kosten gejaagd dan dit nut waard is?

I. Het zou een belangrijk punt van onderzoek uitmaken of de premien voor de producten niet te hoog zijn en of die premie, welke thans voor alle soorten van producten en alle klassen van schepen gelijk is, niet even als in het Buitenland te wijzigen ware naar den aard der goederen en de klasse der schepen. Dit laatste vooral, de klasse der schepen, moest in aanmerking genomen worden, want is het geen dwaasheid, dat men voor een versch schip, dat in zichzelf al de waarborgen van veiligheid heeft, welke scheepsbouw en uitrusting kunnen leveren, dezelfde premien betaalt, als voor een schip van 15 en meer jaren oud, dat, hoewel goed onderhouden, door zijn ouderdom eigendommelijke gebreken krijgt, die niet altijd worden of kunnen worden verholpen. Voor deze laatste zouden de premien verhoogd moeten worden, en zulks zoude kunnen vergoed worden door de reederijen van die schepen, welke, terwijl zij het voordeel genieten van met een oud schip eene lading over te brengen, zich zouden moeten getroosten de verhooging van premie te vergoeden, die uit hoofde van den ouderdom van het schip voor de assurantie betaald moet worden.

II. Wanneer het Gouvernement niet verzekert, dan gelooven wij, dat het groot gevaar zal loopen, dat de vloot, welke het thans tot den overvoer der producten bezigt, spoedig niet meer die waarborgen van deugd en veiligheid zal opleveren, welke zij thans aanbiedt. Nu worden de schepen steeds door assuradeuren, hetzij door henzelve of door de Experten welke zij hebben aangesteld, gadegeslagen. Ieder assuradeur heeft er een privé belang bij, dat hij omtrent den toestand dier schepen niet worde misleid, en waakt en zorgt dat aan die schepen alles gedaan worde, wat in billijkheid gevorderd kan worden, om ze goed te onderhouden, maar wat zal het zijn, als dat toezigt vervalt en de assuradeurs, wanneer zij geen belang hebben bij den toestand der vloot voor de Gouvernements-goederen, hunne Experten intrekken en er als het ware niet meer mede te maken hebben? Het Gouvernement kan dan Experten aanstellen, maar zal het toezigt van die Gouvernements-ambtenaren gelijk staan met dat van de Experten van assuradeurs, die zich wel wachten zullen van knoeijerijen met de Expertisen, daar zij, dagelijks met assuradeuren in aanraking en onder hen werkzaam zijnde, zoodanig bespied worden, dat misbruiken van hunnen kant hoogst moeijelijk of bijna onmogelijk zouden zijn.

III. Er is nog een indirect voordeel voor het Gouvernement in het verzekeren gelegen, namelijk het toezigt van assuradeuren bij het regelen en afdoen der avarijen. Niemand betaalt gaarne meer dan hij schuldig is, en zoo is het ook gelegen met de assuradeuren, die, bij belangrijke avarijen, de stukken met een scherp oog nazien en alles toetsen aan de ondervinding en gebruiken, voor hoeverre de ladingen daarin betrokken zijn.

Het buitenland weet dit zeer goed, en draagt zorg, wanneer de schepen aldaar avarijen hebben hersteld, niet meer te rekenen, dan men weet, dat hetzelve niet onthouden kan worden. Wanneer het buitenland echter eenmaal weet, dat het maar onverzekerd Gouvernementsgoed is, en dat men zich met geen agenten van Hollandsche Assuradeuren behoeft op te houden, geloof vrij dat het daar gebruik van zal maken, en zoodanig speculeren op de Gouvernementskas, dat de verliezen welligt verdubbeld zullen worden. Ook de gezagvoerders der schepen zullen, ingeval van avarijen buiten 's Lands, veel meer op de ladingen letten wanneer zij weten, dat die assuradeuren aangaan, bij wie zij gaarne in een goed blaadje blijven, dan wanneer het hun bekend is, dat het voor rekening van de groote kas is. Wijders gebeurt het dikwerf, dat bij het bekend worden van rampen met een schip door assuradeurs terstond maatregelen worden genomen, die door hunne oogenblikkelijke toepassing meestal de ramp zeer matigen en grooter verlies voorkomen. Zulks is niet mogelijk bij het Gouvernement, dat, zoo als van zelf spreekt, niet zoo goed met de scheepsberigten bekend is, als de assuradeuren, die daarvoor bijzonder zijn ingerigt.

IV. De beide laatste voordeelen (2 en 3) zijn indirect, maar buitendien is het juist in de eerstvolgende jaren hoogst onraadzaam, om niet te verzekeren.

Sedert circa 15 jaren heeft men steeds nieuwere schepen gebouwd, en tot vóór korten tijd leverden de vrachten nog zoo veel voordeel op, dat men de schepen goed kon onderhouden.

Dit heeft beide opgehouden, nieuwe schepen worden niet meer opgezet, en die enkele, welke nu en dan nog te water loopen, zijn van vroegere ondernemingen, die men genoodzaakt was af te werken. De algemeene vaart heeft allerongelukkigste resultaten opgeleverd, zoodanig dat er bij de meeste reederijen belangrijke te korten bestaan, en verscheidene met de handen in het haar zitten, hoe die te korten te bestrijden, zoodat men wel als zeker kan aannemen, dat aan de schepen niets meer zal worden gedaan, dan datgene waar men onmogelijk buiten kan. Het vooruitzigt bestaat derhalve dat het Gouvernement in de eerstvolgende jaren gebruik zal moeten maken van eene vloot, die verachterd is door gebrek aan vernieuwing en onderhoud, en daardoor blootgesteld zal worden aan veel meer verliezen en avarijen als vroeger, toen het over eene uitmuntende vloot beschikte.

Het beweren van sommige tegenstanders van het verzekeren, dat de premiën, die betaald zijn, weggeworpen geld was, is onjuist. Dat die premiën voor een belangrijk deel verdiend zijn geworden, dat die welligt wat te hoog zijn geweest, betwist ik niet, maar wel dat het nutteloos geld verspillen is. Dat er niet meer groote rampen met de Gouvernements ladingen zijn voorgevallen, dat er geen plotselinge oorlog is uitgebroken, is voor de assuradeuren zeer gelukkig geweest, doch dat dit had kunnen gebeuren, zal door niemand, die onpartijdig oordeelt, ontkend worden. De kans had voor assuradeurs even goed tegen kunnen slaan en zouden zij voor die kans geen voordeel mogen genieten?

Dat een onverwachte keer in de politiek assuradeuren in groote verliezen kan wikkelen heeft het vredejaar 1802 aangetoond, toen bijna alle Hollandsche schepen genomen zijn, als ook toen in 1832 nagenoeg alle te huis komende O.-Indievaarders door Engeland werden genomen, opgebragt en onder embargo gelegd. Hoewel die zaak nog gelukkig is losgeloopen, waren assuradeuren toen ook niet op hun gemak.

Wanneer men een maatregel van voorzorg neemt, die later blijkt onnoodig te zijn geweest, kan men dit toch geen weggeworpen geld noemen. Als men vreest voor overstrooming en men verhoogt en verzwaart de dijken, zal toch niemand dit voor verspilling houden, omdat de waterstand van zee of rivier gelukkig zoo hoog niet geklommen is, dat die verhooging en verzwaring hare krachten hebben moeten beproeven. Of wanneer men, beducht voor een vijand, zijne vestingen in staat van tegenweer stelt, en de vijand zijn aanval niet heeft doorgezet, zijn dat geene nuttelooze onkosten.

Het is gemakkelijk een oordeel te vellen als eene zaak is afgeloopen, maar de pligt van een beheervoerder is het, om vooraf die voorzorgen te nemen, welke het hem toevertrouwd goed voor schade kunnen vrijwaren. Leert nu de ondervinding, dat die voorzorgen hooger te staan komen, dan de vrijwaring waard is; welnu, hij brenge die twee zaken in evenredig verband, hetzij door de kosten der waarborging te verminderen of de gevolgen der vrijwaring meer uit te breiden.

Dit laatste geloof ik dat het geschil beslist ten voordeele van het verzekeren, en alsdan blijft alleen uit te maken in hoe verre de premiën met de risico in verband staan.

Wanneer die verhouding op een goeden grondslag gebouwd wordt, komt het mij voor dat het Gouvernement onverantwoordelijk handelen zou met niet te verzekeren; ja, ik geloof zelfs dat de tegenstanders van het verzekeren bij een redelijken maatstaf geen grondige redenen tegen het beginsel van verzekeren zullen kunnen aanvoeren.

Y.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 15 Maart.

Het Lagerhuis heeft heden, bij de tweede lezing, het door sir J. Trewlawney voorgeslagen wetsontwerp op de kerkbelasting met 242 tegen 168 stemmen aangenomen.

Graaf Malmesbury antwoordde in het Hoogerhuis op eene vraag van lord Clarendon, dat de Engelsche Regering de Hannoversche het eindigen van het verdrag wegens den Stadetol met den 14 augustus had aangekondigd, waarop door de laatste was aangevoerd hoe zij meende dat dit, ten gevolge van latere mededeelingen, eerst den 10 december geschieden zou. De onderhandelingen werden, ofschoon doelloos, voortgezet, naardien het betalen van den tol in elk geval na augustus ophoudt.

PARIJS den 16 Maart.

De Moniteur behelst heden de benoeming van 10 generaals en 13 andere hoofdofficieren. De Fransche vloot heeft gisteren Toulon verlaten om een oefeningstogt te maken.

Latere depêche.

Lord Cowley is alhier aangekomen en door den Keizer ten gehoore ontvangen.

De beurs verkeerde heden nog in eene weifelachtige stemming.

BERNE den 16 Maart.

Vele Lombardische conscrits trekken door Graauwbunderland naar Piémont.

MARSEILLE den 15 Maart.

Wij ontvangen tijdingen uit Rome van 15 dezer. De Paus heeft in het gehouden Consistorie verklaard dat hij de onverwijlde ontruiming zijner Staten door de vreemde troepen niet gevorderd heeft. Hij heeft alleen de botsing van twee Katholieke Rijken op zijn grondgebied willen voorkomen. Hij vertrouwt zijn lot aan de Voorzienigheid toe en heeft openbare gebeden voor het behoud des vredes bevolen.

Uit Napels gaan de berigten tot 12 dezer. De Koning had eene operatie aan de dij ondergaan. De koorts bleef bij hem aanhouden. De Hertog van Calabrië zat bestendig, tot afdoening der loopende zaken, in den Ministerraad voor.

PETERSBURG den 16 Maart.

Bij Keizerlijke ukase van den 26 februarij, oude stijl, is de uitvoer van paarden uit Rusland en Polen naar de zijde van Europa verboden.

LONDEN den 16 Maart.

KOFFIJ iets beter doch stil, de goede soorten native werden met 51/ a 52/ betaald. — SUIKER. 1500 z. Java vonden koopers tot 42/6 a 46/6. — THEE stil op $13\frac{1}{2}$ a $13\frac{3}{4}$ d. — RIJST zonder verandering stil. — OLIEN. Lijn- 29/3, Raap- 41/, Palm 43/. — IJZER 51/6. — TALK in loco 52/, April 51/9 a 52/. — GRANEN zonder handel.

LIVERPOOL den 16 Maart.

KATOEN. 6000 b. werden tot iets lagere prijzen afgedaan.

BERLIJN den 16 Maart.

ROGGE per April/Mei $42\frac{3}{4}$ th. — RAAPOLIE per April/Mei $13\frac{5}{6}$ th.

ANTWERPEN den 16 Maart.

KOFFIJ zeer vast. — SUIKER flaauw — GRANEN. Witte Tarwe *f* $9\frac{1}{2}$ en Roode *f* 10. Rogge *f* 6.

MADRID den 15 Maart.

Spanje binnenl. 3 pct. 41.55; dito $1\frac{1}{2}$ pct. 30.80.

LONDEN den 16 Maart.

De Geconsolideerden 3 pc. $95\frac{5}{8}$. Rusland 5 pc. $111\frac{1}{4}$. Spanje $1\frac{1}{2}$ pc. $30\frac{1}{8}$; dito Buitenl. 3 pc. $44\frac{3}{8}$; dito Cert. $5\frac{1}{8}$. Mexico 3 pct. $19\frac{7}{8}$ a $20\frac{1}{8}$. Peru Dollars Bonds $4\frac{1}{2}$ pc. $81\frac{1}{2}$. Venezuela 5 pct. 42 a 43; dito Uitgestelde $16\frac{3}{4}$ a $17\frac{1}{4}$. Illinois Sp. Aand. 65; dito Bonds 81. Ecuador 1 pc. $16\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{4}$.

PARIJS den 16 Maart.

Frankrijk 3 pc. 67.45; dito $4\frac{1}{2}$ pc. 94. Spanje $1\frac{1}{2}$ pc. $29\frac{1}{2}$; dito Binnenl. 3 pc. $39\frac{3}{4}$.

WEENEN den 16 Maart.

Nationale Metalliek 5 pc. 75.35; Metalliek 5 pc. 72.15. Wissel Londen *f* 101.35.

ANTWERPEN den 16 Maart.

Spanje $1\frac{1}{2}$ pc. $29\frac{1}{2}$; dito Binnenl. 3 pc. $39\frac{3}{4}$. Metall. 5 pc. $65\frac{1}{2}$; dito Nationale 5 pc. 68.

BINNENLAND.

'sGRAVENHAGE den 16 Maart.

Heden morgen ten 10 ure heeft Z. M. eenige personen in een bijzonder gehoor ontvangen.

H. M. de Koningin geeft morgen avond een thé.

Het casino gisteren avond gegeven werd bijgewoond door H. M. de Koningin, Z. K. H. den Prins van Oranje en H. K. H. Prinses Anna.

— Bij den heer Groeninx heeft heden avond een groot bal plaats.

— Gisteren heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken in het locaal van dat Departement geïnstalleerd de commissie van statistiek, bij welke gelegenheid door den voorzitter dier commissie, den hoogleeraar Ackersdijk, eene rede is uitgesproken. Den tweeden dingsdag in april zal de commissie aan het Departement weder bijeenkomen.

— Van de zitting van den Gemeenteraad van gisteren waarin niets belangrijks is voorgevallen, vermelden wij alleen dat zijn ingekomen: *a*, eene missive van den Raad van bestuur van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te Delft, houdende mededeeling dat men bereid is, aan den door den Gemeenteraad geuiten wensch, omtrent de ontwerpen tot aanleg van eene zeehaven te Scheveningen, gevolg te geven; en *b*, eene missive van den heer P. Arriens, gepensioneerd schout bij nacht, strekkende ten geleide van een geschrift, houdende mededeeling van denkbeelden omtrent den aanleg eener breekwaterhaven te Scheveningen.

— Wij vernemen dat het kamp bij Waalsdorp van 15 julij tot 1 october weder door de verschillende artillerietroepen bezet en alsdan het bevel gevoerd zal worden door den majoor J. C. Launspach, van het 3de regiment vestingartillerie.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 17 dezer bestaan uit: *Chez une petite dame*, vaudeville, en *Les diamants de la Couronne*, opéra-comique.

ROTTERDAM den 16 Maart.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 16 Maart.

De Tweede Kamer bragt heden ten einde de beraadslaging over het wetsontwerp van tariefsherziening, en begon hare werkzaamheden met de behandeling van het amendement van den heer *van Asch van Wijck* op de *Tapijten*, waarvan de inhoud reeds gisteren door ons is medegedeeld. De voorsteller verdedigde dat amendement op dezelfde gronden als gelijksoortige voorstellen reeds in de vorige zitting waren aanbevolen. Hij wilde geen hooger regt dan het aangenomene bij dit tarief van 5 pct der waarde, doch vreesde dat de overgang van 10 tot 5 pct. in eens een te grooten schok voor de tapijt-industrie zou zijn. Zijn amendement had geene andere strekking, dan voor tapijten te bepalen hetgeen voor aardewerk door de Kamer was aangenomen, dat is een geleidelijke overgang tot het normale regt van 5 pct. — De heer *Thorbecke* geloofde niet dat de sprong te groot was; want de vergelijking met het artikel aardewerk was in zoo ver onjuist, dat dit laatste artikel met 26 pct. en de tapijten slechts met 10 pct. beschermd waren. Voor de laatstgenoemde bestond dus niet dezelfde reden tot geleidelijken overgang, terwijl de Kamer reeds bij andere artikelen de regten tot beneden de helft had verminderd. — De heer *Minister van Finantien* bestreed het amendement niet ernstig, ofschoon hij betoogde, dat bij de artikelen aardewerk en olie veel belangrijker vermindering van invoerregten was aangenomen, dan voor tapijtwerken was voorgedragen. Wat echter den vorm van het amendement betrof, merkte de Minister op, dat volgens het voorstel het bestaande regt van 10 pct. nog 2 jaar zou van kracht blijven, en dat eerst daarna de vermindering trapsgewijs zou worden ingevoerd; tegen deze tijdelijke bestendiging van het bestaande, moest de Minister zich verklaren. — De heer *Storm van 's Gravesande* was het ten aanzien van het laatste punt geheel met den Minister eens. Wat de zaak zelve betrof, meende hij dat de tapijtfabrieken zeer wel de concurrentie konden doorstaan, maar hetgeen voor de belanghebbenden een bezwaar was, bestond daarin, dat velen eene aanzienlijke hoeveelheid tapijten onder het bestaande hooge regt hadden ingeslagen, en dit bragt hem tot de vraag aan den Minister of het niet raadzaam ware het tarief met 1 januarij 1860 in werking te doen treden, waardoor ook aan andere bezwaren van vele belanghebbenden zou worden toegegeven. — De *Minister van Finantien* antwoordde daarop dat het zijn voornemen was, om aan het slot der wet eene bepaling voor te dragen die de invoering van het tarief op 1 januarij 1860 zou vaststellen, met uitzondering van de bepaling, dat de uitvoer van Lompen zal worden beperkt tot 5 ℔ hetgeen de Minister verlangde in toepassing te brengen op den gewonen termijn, na afkondiging der wet in het Staatsblad. — Ten gevolge der gemaakte opmerking door den Minister wijzigde de heer van Asch van Wijck zijn amendement in dier voege, dat de regten op de tapijten zouden zijn tot 1 januarij 1861 9 per cent, tot 1 januarij 1862 7 per cent en na 1 januarij 1862 zouden blijven op 5 per cent. Het aldus gewijzigd amendement werd met 32 tegen 30 stemmen *aangenomen.*

Voor stemden de heeren von Bieberstein, de Lom de Berg, Taets van Amerongen, Bots, Wintgens, van Voorthuysen, Luiben, van Wintershoven, Dirks, Dommer, Hengst, Strens, Godefroi, Elout, van Nispen, Hoffman, van Foreest, Schimmelpenninck, Schimmelpenninck van der Oije, van Deinse, van Heukelom, Meylink, van Rheede, van Asch van Wijck, van Franck, Lycklama, Beens, de Poorter, Stolte, Storm van 's Gravesande, Jespers en de Voorzitter.

Daarna deelde de *Minister van Finantien* mede dat hij voorstelde het invoerregt van 80 c. op de 100 ℔ gehekelde vlas te doen vervallen en den invoer vrij te stellen; terwijl hij tevens verklaarde over te nemen het amendement van den heer *Thorbecke*, waarbij gekamde of geverwde *wollen* ook voor den invoer wordt vrijgesteld.

Daarna was aan de orde het amendement van den heer *Reinders*, die voorstelde om het invoerregt op versch of gezouten schapen-, varkensvleesch en spek ad *f* 1 de 100 ℔ en op gerookt- of gedroogd ad *f* 1.25 de 100 ℔ te doen vervallen. Nadat de voorsteller zijn amendement had aanbevolen door te wijzen op de overeenstemming tusschen zijn voorstel en de beginselen van het tarief, verklaarde de *Minister van Finantien* zich daartegen, op grond dat ook nu nog dezelfde reden bestond waarom in 1854 een regt van *f* 1 was behouden. Die reden was geene andere, dan dat hier te Lande zout gebruikt werd dat zwaar was veraccijnsd en het dus onbillijk zou zijn om zonder belasting vreemd vleesch binnen te laten dat met veronaccijnsd zout was toebereid. Overigens meende de Minister dat een invoerregt van slechts 2 pct. geen ernstige hinderpaal kon wezen voor den invoer van vleesch. — De heer *Reinders* merkte daarentegen op, dat de omstandigheid, dat het bereiden van gezout vleesch hier te Lande door eene belasting was gedrukt, geene reden was om inkomende regten te heffen, want dat alle takken van nijverheid hier te Lande onder soortgelijken druk gebukt gingen en desniettemin het stelsel van vrije concurrentie was gehuldigd. — De heer *Thorbecke* meende dat de vergelijking door den vorigen spreker gemaakt niet opging; want dat het hier gold een speciaal geval, namelijk eene belasting drukkende op een bestanddeel van het gezouten vleesch zelf. Er moest worden onderscheid gemaakt tusschen eene algemeene belasting die de voortbrenging verzwaarde en eene belasting die een bestanddeel uitmaakte van het product. Hij zou dus tegen het amendement stemmen. — De heer *Dirks* herinnerde dat in het jaar 1853 een gelijk voorstel was gedaan, doch toen verworpen op dezelfde gronden die de Minister had aangevoerd; ook hij zou zich tegen het amendement verklaren. — De heer *Reinders* beantwoordde het argument van den heer Thorbecke, door er op te wijzen dat het vrij onverschillig was, of handel en nijverheid gedrukt werden door accijnsen, of door hoogere arbeidsloonen of andere omstandigheden. — Daarop gaf de heer *Thorbecke* een voorbeeld om zijn argument op te helderen. De accijns op de steenkolen bezwaarde bij ons vele voorwerpen van productie; zou dat nu het gevolg moeten hebben, dat men die omstandigheid in aanmerking nam bij de bepaling van invoerregten op buitenlandsche artikelen, waarbij steenkolen zijn noodzakelijke hulpstoffen? Dat geloofde hij niet en toch zou dit het gevolg zijn van de leer, die de voorsteller ontwikkeld had. — De heer *Sloet* verklaarde zich voor het amendement, vooral op grond, dat de kosten van vervoer voor buitenlandsch vleesch ruim zouden opwegen tegen het bedrag van den accijns op het zout hier te Lande, wanneer namelijk hier even als in Frankrijk en Engeland vleesch uit Buenos-Ayres werd aangevoerd. Hij had in 1853 een gelijk voorstel gedaan, hetwelk toen met 29 tegen 16 stemmen werd verworpen. Hij is sedert van gevoelen niet veranderd,

en hoopte dat dit ook het geval zou zijn met die leden, welke destijds *voor* zijn amendement hadden gestemd. De spreker eindigde met de namen voor te lezen van de leden die destijds hadden vóór gestemd, en daar ook de naam van den heer Thorbecke daaronder was (*Hilariteit*), hoopte hij dat ook het lid uit Deventer van gevoelen niet zou zijn veranderd. — Nadat de Minister van Financien had aangetoond dat het grootste gedeelte van het ingevoerde vleesch kwam uit dat gedeelte van Duitschland, hetwelk onmiddellijk aan onze grenzen lag, en dat derhalve de kosten van vervoer niet opwogen tegen het bedrag van den accijns op het zout hier te Lande, werd het amendement van den heer Reinders *verworpen* met 45 tegen 20 stemmen.

Voor stemden de heeren Hoekwater, de Poorter, ten Cate, Zijlker, de Lom de Berg, Sloet, Duymaer van Twist, Slicher, Idserda, Kingma, Sander, Strens, Elout, Hugenholtz, Hoffmann, Begram, van Deinse, van Eck, Meylink en Reinders.

De Voorzitter verklaarde daarop 1°, dat de heer Reinders had ingetrokken zijn amendement op het artikel wagenmakerswerk, en 2°, dat de heer *Poortman* had voorgedragen een amendement om het kool-, raap-, lijn-, krok-, deder- en hennepzaad en alle andere niet genoemde oliezaden, thans belast met een invoerregt van *f* 2 het last, te belasten met 10 c. het last.

De heer *Poortman* herinnerde bij de toelichting van dat amendement, dat de Kamer gisteren het artikel olie had vrijgesteld, omdat het was een grondstof en een levensmiddel. Indien olie een grondstof voor de nijverheid was, dan voorzeker was zaad eene grondstof voor de oliefabrieken, en hij geloofde dus dat hij, geheel in overeenstemming met het gisteren aangenomen beginsel, vermindering kon vragen voor het invoerregt op het zaad. Hij geloofde bij zijn amend. zoowel te mogen rekenen op den Minister als op die leden die gisteren de olie hadden vrijgesteld; ware dit het geval niet, hij zou vreezen dat de Kamer beschuldigd werd van met twee maten te meten. Immers de oliefabrikanten zouden kunnen zeggen: gisteren hebt gij voor ons de beschermende regten opgeheven, omdat gij de olie beschouwdet als grondstof, en heden weigert gij de regten op het zaad te verminderen, dat voor onze industrie grondstof is. — De heer *Thorbecke*, onkundig dat de heer Poortman een amendement zou voorstellen, was voornemens geweest om de geheele vrijstelling van het zaad voor te dragen, juist op grond dat het eene grondstof was. Intusschen was hij huiverig geworden om aan dat voornemen gevolg te geven, omdat de post van zaad niet was opgenomen in de herzienings-voordragt der Regering en dus ook niet in de sectien onderzocht was geweest. Op dat standpunt nu, en met het oog op de omstandigheid dat de inkomsten van het regt op het zaad nog al aanzienlijk waren, wenschte hij zich alleen te bepalen tot de vraag aan den Minister of deze genegen was, om genoemden post tot herziening in overweging te nemen. — De *Minister van Finantiën* herinnerde wat hij reeds bij de aanneming van het amendement op de granen had verklaard, namelijk dat de verliezen, aan de schatkist toegebragt door de verminderingen, welke men op verschillende posten bragt, noodwendiglijk invloed moesten maken op de voornemens der Regering betrekkelijk de wijziging van het algemeene belastingstelsel. Dat bezwaar gold ook hier in groote mate, want de schatkist trok uit de regten op het zaad een inkomen van *f* 60,000 a *f* 70,000. Hij liet aan de Kamer de beslissing over, maar moest de vroeger gemaakte reserve nadrukkelijk herhalen. — De heer *Poortman* antwoordde daarop, dat, naar het antwoord van den Minister te oordeelen, de geheele vraag hierop nederkwam, of de Kamer aan de schatkist een nieuw geldelijk verlies zou toebrengen. Hij merkte daartegen op 1°, dat naar zijne berekening de schatkist slechts *f* 44,000 uit het inkomend regt op het zaad trok; 2°, dat de heer Thorbecke betoogd had dat de verlaging van het regt op de olie aanmerkelijk meer zou opbrengen en derhalve het verlies langs eene andere zijde zou worden gedekt; 3°, dat het hier gold een beginsel, dat tot grondslag strekte van het geheele tarief, namelijk vrijmaking van de grondstof, en 4°, dat hij uit het gewijzigd wetsontwerp op het regt van successie en overgang had gezien dat de Minister de belasting op het vermogen *en portefeuille* van 3 pc. verminderd had op 1 pc., en dat hij voor zich moest verklaren dat hij de voorkeur gaf aan de vrijmaking van eene grondstof voor eene belangrijke industrie, boven de vermindering van eene belasting op effecten.— Het amendement werd daarna met 41 tegen 25 stemmen aangenomen.

Voor stemden de heeren Hugenholtz, Hoffman, van Foreest, van Lynden, Schimmelpenninck, van Deinse, van Heukelom, Heemskerk, Meylink, Olivier, van Hoëvell, van Asch van Wijck, van Franck, Hoekwater, Beens, de Poorter, Stolte, Storm van 's Gravesande, ten Cate, Jespers, van der Poel, Thorbecke, von Bieberstein, Sloet, Duymaer van Twist, de Brauw, Slicher, Taets van Amerongen, Bots, Poortman, van Voorthuysen, Luyben, Akerlaken, van Wintershoven, Idserda, Wybenga, Sander, Meeussen, Strens, Godefroi en.

Over het artikel *zout* ontstond eene langdurige beraadslaging. De heer *Schimmelpenninck van der Oye* kon de vrees niet onderdrukken, dat de Regering bij dit tarief soms met wat al te groote sprongen was vooruitgegaan, doch hij constateerde dat de Regering het artikel zout slechts met 15 pc. verminderd had. Bij het einde der discussie gekomen moest hij als zijne meening verklaren, dat de goede werking eener wet gelijk deze vooral afhing van de wijze harer toepassing en hij hoopte dat zulks met wijsheid zou geschieden. Wanneer hij al het voor en tegen overwoog, dan sloeg de schaal over ten gunste van het voorstel van wet en hij had dien ten gevolge besloten zijne stem daarvoor uit te brengen. — De heer *van der Linden* merkte op dat de accijns van 100 ℔ zout bedroeg *f* 9.11, dat de waarde van 100 ℔ zout was *f* 3 a *f* 4, zoodat 5 pCt. van die waarde uitmaakte 35 a 40 c. Telde men deze bij de *f* 9.11 van den accijns, dan kwam men nooit tot hooger bedrag dan *f* 9.50. De Regering stelde echter voor een invoerregt van *f* 12 de 100 ℔, hetgeen zou zijn een regt van 100 pCt. op de waarde. Dit streed met het beginsel van het tarief, dat slechts een maximum kende van een regt van 5 pCt. der waarde; hij stelde derhalve voor om het inkomend regt tot *f* 9.50 te verminderen. — De *Minister van Finantien* kon zich met dat voorstel niet vereenigen. Het was toch een algemeen beginsel bij het tarief om eene groote bescherming te verleenen aan die binnenlandsche industrien, welke niet alleen met de buitenlandsche concurrentie, maar ook binnen 's lands met zware accijnsen te kampen hadden. De accijns op het zout bedroeg ruim het dubbele der waarde; ten gevolge der wet van 1852 was de fabrikant aan zeer strenge formaliteiten onderworpen; hij had voor zijne industrie aanzienlijke kapitalen noodig, omdat hij verpligt was de belasting voor te schieten. Er was dus een billijke grond, wanneer men alle producten, die accijnspligtig zijn, door hoogere regten beschermde. Reeds nu bij het bestaande regt was de concurrentie zoo groot, dat de Minister in het belang der zout-industrie niet durfde aanraden het regt lager te stellen dan *f* 12. — De heer *van der Linden* zag zich verrast, dat hij op het einde der discussien een protectionistisch discours van den Minister had vernomen; maar de argumenten van den Minister hadden hem niet overtuigd. Ook andere fabriekanten hadden groote kapitalen noodig; wat de formaliteiten betrof daartegen wogen op de formaliteiten bij den invoer van geraffineerd zout, het argument der concurrentie maakte hem niet bevreesd, daar de Minister zelf dat argument in de laatste acht dagen zoo dikwerf had wederlegd. De fabriekant behoefde ook niet de belasting voor te schieten, want hij had een doorloopend crediet, zoodat hij integendeel den accijns van den consument had ontvangen, voor dat hij dien zelf had betaald. — De heer *van Hall* verklaarde zich tegen het amendement, omdat de schatkist daardoor een nieuw verlies zou leiden, en die schatkist had door de aanneming van onderscheidene amendementen zoo groote verliezen geleden, dat hij, vooral uit dien hoofde, tegen de geheele wet zou stemmen. — De heer *Meylink* bestreed het amendement en schetste, om tot zijn betoog te komen, de wijze waarop het zout werd geraffineerd. Uit dat betoog bleek dat het Ned. pond geraffineerd zout in Engeland kostte 3 c. en hier tot denzelfden prijs kon verkocht worden, doch met 3.4 mindere winst, indien niet de accijns den prijs van het Ned. pond tot 12 a 13 c. deed stijgen. Nam men dus het amendement aan dan zou men geen inkomend regt vorderen van buitenl. geraffineerd zout, en daartegen moest hij zich verklaren. Nadat de *Minister van Finantien* en de heer *van der Linden* beiden nog eenmaal hadden gerepliceerd, werd het amendement van dat lid *verworpen* met 56 tegen 11 stemmen.

Voor stemden de heeren van der Linden, Westerhoff, Olivier, van Hoëvell, van der Veen, Beens, von Bieberstein, Zijlker, Taets van Amerongen, Hoffman en van Foreest.

De heer Griffier las daarop voor een aantal wijzigingen, die door de Regering waren gemaakt in de renvooijen op de artikelen, als gevolg der aangenomen amendementen, waarna art. 1 bevattende de artikelen van het tarief met 44 tegen 22 stemmen werd aangenomen.

Voor stemden de heeren van Akerlaken, Idserda, Kingma, Dirks, Wijbenga, Sander, Meeussen, Godefroi, Hugenholtz, van Foreest, van Zuylen, v. d. Linden, Schimmelpenninck van der Oije, Begram, van Deinse, van Eck, Westerhoff, Heemskerk, van Heukelom, Olivier, van Hoëvell, van Franck, Delprat, van der Veen, Lycklama, Hoynck van Papendrecht, Stolte, Storm van 's Gravesande, ten Cate, van der Poel, Thorbecke, Dullert, Zijlker, Sloet, Duymaer van Twist, Betz, de Brauw, Slicher, Storm, Poortman, Wintgens, Gevers, van Voorthuyzen en de Voorzitter.

Tegen stemden de heeren de Lom de Berg, Taets van Amerongen, Bots, Luyben, van Wintershoven, Dommer, Hengst, Strens, Elout, van Nispen, Hoffmann, van Lijnden, van Hall, Schimmelpenninck, Meylink, van Rheede, van Asch van Wijck, Hoekwater, Beens, de Poorter, Jespers en von Bieberstein.

De artt. 2, 3, 4 en 5 werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. Daarna stelde de Regering twee nieuwe artt. voor, luidende aldus:

Art. 6. De vrijstelling van binnenlandsche pasporten bij den vervoer in buitenvaartsche of zijdelingsche rigting, bedoeld bij art. 161 lett. f der wet van 26 aug. 1822 (Stbl. n.° 38), wordt voor *lompen* beperkt tot hoeveelheden van 5 ponden en minder.

Art. 7. Deze wet treedt in werking op 1 januarij 1860, met uitzondering van art. 6 hetwelk zal werken op den twintigsten dag na dien der dagteekening van het Staatsblad waarin de wet is geplaatst.

Ook deze artt. gaven tot geene discussie aanleiding. Alleen gaf de heer Hoynck van Papendrecht den wensch te kennen, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken onze gezanten en consuls na de aanneming der wet volledig op de hoogte der zaak zoude stellen, met last om in de plaats hunner inwoning aan het tarief de meest mogelijke bekendheid te geven, ook door te wijzen op de veranderingen die de bepalingen omtrent den invoer hadden ondergaan. Spreker meende, dat dit doel zou bevorderd worden door het tarief in verschillende talen te doen overbrengen en verspreiden. — Nadat de Minister van Finantien daarop had geantwoord, dat de Regering eene officiële uitgaaf van het tarief zou bezorgen en voor eene doelmatige verspreiding in het buitenland zou zorg dragen, werd het geheele wetsontwerp in stemming gebragt en *aangenomen* met 45 tegen 23 stemmen.

Voor stemden de heeren Zijlker, Sloet, Duymaer van Twist, Betz, de Brauw, Slicher, Storm, Poortman, Wintgens, Gevers, van Voorthuyzen, Akerlaken, Idserda, Kingma, Dirks, Wijbenga, Sander, Meeussen, Godefroi, Hugenholtz, van Foreest, van Zuylen, van der Linden, Mackay, Schimmelpenninck van der Oije, Begram, van Deinse, van Eck, Westerhoff, Heemskerk, van Heukelom, Olivier, van Hoëvell, van Franck, Delprat, van der Veen, Lycklama, Hoynck van Papendrecht, Stolte, Storm van 's Gravesande, ten Cate, van der Poel, Thorbecke, Dullert en de Voorzitter.

Tegen stemden de heeren de Lom de Berg, Taets van Amerongen, Bots, Luyben, van Wintershoven, Dommer, Hengst, Strens, Elout van Nispen, Hoffman, van Lynden, van Hall, Schimmelpenninck, Meylink, van Rheede, Reinders, van Asch van Wijck, Hoekwater, Beens, de Poorter, Jespers en von Bieberstein.

De Voorzitter gaf daarna het woord aan den heer *van Wintershoven* tot het uitbrengen van rapport, op eene petitie, waarbij de adressant, van wege de zaak die het gold, eene spoedige afdoening had verzocht.

De heer *van Wintershoven* zeide daarop het volgende:

„B. Birkenthal, van Galicien, sedert 20 jaren, „volgens zijne opgave, daaruit afwezig, en thans in „Nederland zich ophoudende, heeft aan deze Kamer „een verzoekschrift met bijlagen ingediend, waarvan „de strekking moet zijn om de tusschenkomst van „deze Vergadering in te roepen, ten einde op hem „niet worden toegepast maatregelen van uitzetting, „welke hij schijnt te duchten.

„Hij noemt zich een geleerde en politieke vlugteling, wien onregt is geschied; hij vreest over de „Duitsche grenzen te worden gezet, vooral omdat uitlevering aan Oostenrijk daarvan het gevolg zou zijn.

„De adressant zegt vroeger uit Nederland te zijn „verwijderd, en dat thans op nieuw dit geweld hem „zou bedreigen; hij geeft echter geene gronden „op voor de bewering dat men hem willekeurig zou „hebben behandeld.

„Ofschoon uwe commissie dus niet genoegzaam „is ingelicht, om over deze zaak eenig oordeel te „vellen, zoo vermeent zij niet te min, uit aanmerking „van de beginselen van gastvrijheid, die in Nederland „worden gehuldigd, te moeten adviseren: dat het „verzoek met bijlagen ter griffie der Kamer zal worden „nedergelegd ter inzage van de leden, en dat afschrift daarvan zal worden gezonden aan den „Minister van Justitie, met de betuiging van den „wensch der Kamer, dat op het regt, gewaarborgd „bij art. 3 der Grondwet, slechts die uitzonderingen „worden toegepast, welke bij de wet van den 10 „september 1849 geoorloofd en daarenboven door „het belang van den Staat gevorderd worden."

De Voorzitter, van meening zijnde dat het steeds eene ernstige zaak was, wanneer de Tweede Kamer een bepaalden wensch aan de Regering te kennen gaf, stelde voor, om het rapport der commissie te doen drukken en ronddeelen, en de beraadslaging over de conclusie vast te stellen op morgen ochtend ten 11 ure. Dienovereenkomstig besloten zijnde, ging de Vergadering tot morgen ochtend uiteen.

Naar het schijnt zal de Kamer vooreerst hare werkzaamheden niet staken. Na afloop van de behandeling der aan de orde gestelde conclusien van rapporten en ontwerpen van wet, waarmede morgen een aanvang zal worden gemaakt, zal de Kamer in hare afdeelingen onderzoeken de wetsontwerpen betreffende de geneeskundige Staatsregeling. Na afloop daarvan mag men verwachten de discussie over het wetsontwerp tot wijziging der bepalingen omtrent de heffing van den accijns op het geslagt, van de runderen en de kalveren, en, (wanneer niet tot een tweede onderzoek in de sectiën mogt worden besloten) ook de discussie over het gewijzigde wetsontwerp op het regt van successie en van overgang. Wanneer men daarbij voegt, dat nog andere eindverslagen omtrent wetsontwerpen te gemoet worden gezien, zoomede debatten over de aftappings-kwestie op de Maas, en over het vraagstuk van de openstelling der 19 havens in Indië, dan kan men nog vóór de Paaschvacantie vele zittingen der Tweede Kamer verwachten.

Thans is verschenen het voorloopig verslag der Tweede Kamer betrekkelijk het wetsontwerp tot regeling van de wijze en voorwaarden van toelating hier te Lande van buitenlandsche naamlooze vennootschappen, van Maatschappijen van Verzekering of hare agenten. Dit wetsontwerp heeft in de sectien tot zeer uiteenloopende beschouwingen geleid.

Eene eerste hoofdvraag was of er behoefte aan wettelijke regeling van deze aangelegenheid bestond? Op dit punt heerschte geenszins eenstemmigheid bij de leden der Kamer. De voorstanders van wettelijke regeling achtten die noodig: 1°, met het oog op de groote ongelijkheid in den regtstoestand der binnen- en buitenlandsche vennootschappen. 2°, omdat ook in andere opzigten gelijkstelling der voorwaarden van concurrentie wenschelijk was, daar de vreemde vennootschappen en maatschappijen tot nog toe ten onregte directe voorregten boven de hier gevestigde genoten; 3°, omdat het tot hiertoe eene betwiste regtsvraag was of de vreemde vennootschappen ten onzent de *regtspersoonlijkheid* hebben, en mitsdien bevoegd zijn om hetzij eischende, hetzij verweerende, voor de Ned. regtscollegien op te treden, en 4°, met het oog op de mogelijkheid welke thans voor Nederlandsche vennootschappen bestaat om de voorschriften der wet te ontduiken.

De tegenstanders van wettelijke regeling meenden dat het bestaan dier behoefte nog niet bewezen was. Integendeel het scheen onbetwistbaar dat de vreemde Maatschappijen eene weldadige concurrentie hebben uitgeoefend. Hoe juist de bewering ook zijn moge, dat de regtstoestand der binnen- en buitenlandsche Maatschappijen niet gelijk is, zou toch uit de schepping dier gelijkheid door de invoering van wettelijke regeling de waarborg voor soliditeit niet verkregen worden, waarom het alleen te doen kan zijn. Wat de regtspersoonlijkheid betreft, waartoe zou eene wettelijke beslissing in dien geest leiden ten opzigte van ligchamen wier vermogen in den vreemde gevestigd is, en alleen daar kan worden aangesproken?

De tweede hoofdvraag was; aangenomen dat wettelijke regeling wenschelijk is, langs welken weg zal zij dan het doeltreffendst ingerigt worden? Op den voorgrond werd gesteld, dat vrij algemeen *wering* van vreemde Maatschappijen afgekeurd werd en dat ver de groote meerderheid de concurrentie dier Maatschappijen met de binnenlandsche wenschelijk en noodig oordeelt. Regeling loste zich op in het scheppen van gelijkheid van regtstoestand. Die gelijkheid kon plaats hebben met of zonder wederkeerigheid. Regeling door volkomene toepassing onzer wetgeving achtte de groote meerderheid met de Reg. ontoepasselijk en onuitvoerlijk. Regeling door vaststelling van acquivalente voorschriften, was het stelsel der voordragt; maar nagenoeg algemeen heeft men geoordeeld, dat de daarbij gegeven waarborgen, in vergelijking met die uit onze wetgeving voortvloeiende, onvoldoende zijn. Regeling door opheffing of herziening der bestaande wetgeving vond zoowel voor als tegenstanders.

Ten aanzien van het stelsel van reciprociteit, oordeelde de meerderheid, dat dit beginsel, opgevat in den zin van wering der Maatschappijen in die Staten gevestigd, waar de onze niet toegelaten worden, niet moest worden aangenomen. Andere leden daarentegen verlangden dat, onafhankelijk van den eisch van waarborgen bij de wet te stellen, vreemde vennootschappen en maatschappijen slechts dan hier te Lande zullen worden toegelaten, wanneer zij gevestigd zijn in Landen, welke wederkeerige vergunning geven.

Vrij algemeen werd de vraag gedaan of er geene overgangsmaatregelen moesten genomen worden ten opzigte van de thans zonder Kon. bewilliging hier te Lande werkende vennootschappen en maatschappijen. Op de artt. zelve is een aantal aanmerkingen gemaakt, die als van meer ondergeschikt belang door ons niet worden medegedeeld.

De commissie van rapporteurs bestaat uit de heeren Sander, van Foreest, Dullert, Godefroi en Hoynck van Papendrecht.

Thans is ook verschenen het voorloopig verslag der Tweede Kamer betrekkelijk het wetsontwerp tot wijziging en aanvulling der wet van 12 december 1817, met opzigt tot het koopen, in pand of bewaring nemen of ontvangen van militaire kleedingstukken, enz. Sommige leden betwijfelden of wel voor eene wettelijke voorziening van dezen aard volstrekte noodzakelijkheid bestaat; de meeste overige leden deelden echter deze bedenking niet. In het ontwerp zelf zag de meerderheid, evenwel, groot bezwaar. Gelijk de zaak thans zou worden geregeld, geen behoorlijk verband tusschen de militaire en burgerlijke strafwetgeving zou bestaan. Nog meer algemeen werd de bedenking gemaakt, dat men nu niet eene geheele nieuwe wet had voorgedragen, of althans de zaak, wat den koop en verkoop der bedoelde kleedingstukken betreft, volkomen geregeld had. De onzekerheden en twijfelachtige punten, die het gevolg zouden zijn van deze aanvullingswet, worden in het verslag nader aangewezen. Deze bezwaren werden, eindelijk, nog vergroot door de moeijelijkheden, die men bij de toepassing der wet voorzag, en door de gelegenheid welke hare hoofdbepaling tot ontduiking zou openen. Het koopen toch van kleedingstukken wordt verboden en gestraft, als de verkooper een militair is, doch die straf zou niet kunnen worden toegepast, als de kooper te goeder trouw meende van een burger gekocht te hebben. Door deze hoofdbepaling zou het doel der wet grootendeels gemist worden.

De commissie van rapporteurs bestaat uit de heeren Delprat, Lijcklama à Nycholt, ter Bruggen Hugenholtz, Wintgens en van Franck.

Aan de Tweede Kamer is ingediend een adres van de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam, daarbij bedenkingen aanvoerende tegen het wetsvoorstel tot regeling van de wijzen en voorwaarden van toelating van buitenlandsche naamlooze vennootschappen, omdat dit op eenen naar hare overtuiging mindengelijken grondslag berust, weshalve de Kamer verzoekt het bedoelde wetsontwerp niet te willen aannemen dan voor zoover het beginsel van wederkeerigheid daarbij ten grondslag worde gelegd. Hoogst wenschelijk zou zij het bovendien achten, indien bij deze gelegenheid door wijziging der patentwet eene werkelijke gelijkstelling van de Nederlandsche wet de vreemde vennootschappen kan worden verkregen.

Z. M. heeft tot officier van de Luxemburgsche orde der Eikenkroon benoemd den 1sten luitenant E. A. Reuther, van het 1ste regement vesting-artillerie.

Bij Koninklijke besluiten is herbenoemd tot burgemeester der gemeente Nederweert P. J. H. Vullers;— zijn benoemd: tot rector magnificus aan de Hoogeschool te Utrecht voor het academiejaar 1859—1860 de hoogleeraar B. ter Haar; tot commies bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, jhr. J. H. A. Röell, thans adjunct-commies bij genoemd Departement, en zulks zonder bezwaar der schatkist; tot commies bij gemeld Departement, H. J. Bool, thans stenograaph bij de Kamers der Staten-Generaal; tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, J. F. Schlosser, adjunct-commies bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, en de heer P. van der Meulen, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht, tot Hervormd predikant voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, daartoe gemagtigd bij Kon. besluit van 10 dezer, heeft goedgevonden elf premien uit te loven ten behoeve der schippers van haringschepen, die in 1859 de beste waarnemingen zullen hebben geleverd aan het Kon. Ned. Meteorologisch Instituut te Utrecht. Aan hem, wiens waarnemingen het gunstigst worden beoordeeld, zal eene premie van *f* 50 worden uitgekeerd, terwijl de tien schippers, wier werk daarna de meeste waarde heeft, elk eene premie van *f* 20 zullen genieten.

In de Staats-Courant leest men heden het volgende:

Ingekomen berigten van het eiland Terschelling vermelden, dat, in den vroegen morgen van den 6 den Maart in de buitengronden van dat eiland gestrand is het Engelsche barkschip El Dorado, gezagvoerder S. J. Hatfield, komende met eene lading koper- en zilvererts van Caldora, bestemd naar Hamburg.

De stranding wordt door genoemden gezagvoerder toegeschreven aan slecht zigt en verleiding van stroomen. In de door hem afgelegde verklaring wordt aangetroffen:

„Nadat reeds een gedeelte der equipage met de aan boord aanwezig geweest zijnde sloepen gevlugt was, heb ik met dankbaarheid te vermelden, dat nog zes man der equipage door de bemanning der loodsboot n.° 1 van Terschelling op eene stoutmoedige wijze van het schip afgehaald zijn geworden niettegenstaande de brandingen tegen en over het schip heenliepen; en dat, na drie vergeefsche pogingen met hunne sloep gedaan te hebben, welke iedere keer vol water en met het grootste gevaar tot de loodsboot terugkeerde, het hun bij de vierde maal mogt gelukken, terwijl het achterschip reeds brak en de bezaanmast, waarin de schipbreukelingen gevlugt waren, dreigde te vallen, de zes manschappen, met eigen levensgevaar, behouden aan boord van de loodsboot te brengen, alwaar zij met de grootste zorg zijn behandeld geworden; zijnde de Engelsche loodsreeds vroeger door eene stortzee uit het want geslagen en verdronken."

Tot predikant bij de Ned. Hervormde gemeente te Delfshaven is heden beroepen ds. H. W. Eigeman, thans te Hierden.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Renkum en Heelsum (cl. Arnhem) is beroepen ds. J. J. Knap, pred. te Vlissingen.

— Gisteren is aan het Kralingsche Veer de eerste elft ter markt geweest. De aangevoerde zalm vond tot hoogen prijs gretige koopers. De hoeveelheid was ten gevolge van den laatsten storm niet groot.

— Naar men verneemt wordt in de Munt te Utrecht een aantal gouden medailles geslagen, welke aan onder-officieren en andere manschappen van het leger, die een diensttijd van 36 jaren volbragt hebben, uitgereikt zullen worden.

— Uit Middelburg geworden ons, onder dagteekening van 14 dezer, de volgende berigten:

In eene heden gehouden buitengewone Raadsvergadering heeft jhr. mr. Paspoort van Grijpskerke, op zijn verzoek wegens minder gunstige gezondheid door den Koning eervol ontslagen, de betrekking van burgemeester van Middelburg nedergelegd en overgedragen aan den oudsten wethouder mr. Bijleveld van Serooskerke.

De sedert vrijdag avond gewoed hebbende storm heeft een vijftal aan de haven werkende modderschuiten buiten, ter plaatse waar zij het gebaggerde moeten lossen, op eene bank op het drooge geworpen, alwaar men, zonder levensmiddelen dan voor een halven dag, tot zondag avond heeft vertoefd.

— Door den hevigen storm, die dezer dagen gewoed heeft, is ll. zondag morgen een der torentjes van het Raadhuis te Middelburg afgewaaid en in de Noordstraat nedergevallen zonder eenige ongelukken te veroorzaken. Dadelijk zijn er maatregelen genomen om de overige voor zoo veel noodig meer te bevestigen en verder af te breken wat mede dreigde neder te storten.

— Men verneemt dat door den heer F. J. Hallo aan heeren Burgemeester en Wethouders van Nijmegen ter hand gesteld is de som van *f* 500, ten behoeve van de armen in de gemeente, en zulks bij geleidenden brief, gerigt aan den Gemeenteraad, als herinnering aan het op gisteren aanbrengen van den laatsten steen aan het door hem gebouwde kasteel aan den Lindenberg, waarbij gedurende den bouw geene ongelukken hebben plaats gehad.

— Van den 5 tot en met den 11 dezer zijn 53 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven en 24 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 703.

— Volgens opgave van de Ned. vice-consul te Narva heeft de uitvoer van hout naar de Nederlanden in 1858 bijna even veel bedragen als gedurende de beide vorige jaren te zamen genomen. Voor het aanstaande saizoen verwacht men dat die uitvoer veel minder belangrijk zal wezen, daar de voorraad van balken zeer gering is en het hoe langer hoe moeijelijker wordt dezelve te verkrijgen in de voor Holland gewilde afmetingen. Daarentegen ziet men grooteren uitvoer van rogge en gerst te gemoet, daar de laatste oogst meer heeft opgebragt dan voor eigen consumtie noodig is; echter zijn de prijzen nog vrij hoog.

Ingezonden Stukken.

In de R. C. van Woensdag 3 Maart vinden wij eene nieuwe voordragt der Regering aan de Tweede Kamer, van eene geneeskundige staatsregeling, die slechts op de toestemming der Kamers wacht om in werking te treden.

De Regering heeft zeer teregt begrepen, dat deze voorloopige regeling niet onafscheidelijk verbonden is met die op het hooger onderwijs, en het is onze vaste overtuiging dat deze voorstellen een eerste stap zijn tot eene betere wet op de geneeskunde, en tevens eene verbetering van het lot der geneeskunstbeoefenaren in 't bijzonder en der geneeskunde in 't algemeen. Wij hopen en verwachten dan ook, dat de Kamers het gewigt gevoelen zullen van de voorgestelde bepalingen, en ditmaal niet op de lange baan schuiven, wat zulk eene *onmiddelijke* hervorming eischt. Wij vertrouwen van onze Vertegenwoordigers dat zij gevoelen zullen dat de geneeskunde eene nationale zaak is, die ieder ter harte moet gaan die het wèl meent met de maatschappij en hare burgers. Immers, waar ruimschoots gelegenheid bestaat dat zij, die geroepen zijn de verstoorde gezondheid hunner medeburgers te herstellen, dit door kwade praktijken vertragen, daar kan ook geene gezonde maatschappij bestaan; want hier wordt de spreuk bevestigd: „waar een lid lijdt, lijden alle leden."

Dat de Regeringen meer en meer het belang der geneeskunde gevoelen, bewijst het meer en meer daarstellen van gezondheids-commissiën. Het is ons doel niet de tegenwoordige wet op de geneeskunde te critiseren en uit te pluizen, wij zijn minder in staat de positie van den medicus of chirurg in de maatschappij te beoordeelen, maar wij willen slechts ééne bladzijde blootleggen van den toestand in het algemeen der apothekers in ons Land, hunne verhouding tot de wetenschap en tegenover het publiek onder de tegenwoordige omstandigheden. Wij moeten eerst de vraag beantwoorden: wat is de apotheker? wat wordt er van zijne wetenschappelijke ontwikkeling gevorderd?

Zie hier ons antwoord: Een apotheker is iemand, belast met het gereedmaken van die stoffen uit het organische of inorganische rijk, die als geschikt beschouwd worden het verstoorde evenwigt in het dierlijk organisme te herstellen. Ziedaar het doel van zijnen werkkring! Hij behoort, ten tweede, toegerust te zijn met de noodige wetenschappelijke kennis. En dat die kennis niet gering moet zijn, bewijzen de vereischten, opgegeven in het nieuwe wetsontwerp. Hij moet zijn phisicus, zoöloog, chemist, botanist, pharmacoloog, toxicoloog, goed practicus, bekwaam tot het bereiden van alle zaken tot zijn vak behoorende, bovendien vertrouwd met de nieuwere talen Fransch, Duitsch, Engelsch en ook met het Latijn, ten einde zich eerstgenoemde wetenschappen eigen te maken.

Met lust en ijver beoefent de candidaat alle deze wetenschappen, want de tijd der illusiën is voor hem nog niet voorbij, en hij begrijpt nog niet ten volle hoe weinig zijne studien beloond zullen worden. Hij onderwerpt zich aan een examen, dat, door de tegenwoordige eischen des tijds, niet gemakkelijk is — en nu is hij apotheker. — Hoe is nu zijne verhouding tot de wetenschap? Hij moet beginnen met hoe eerder hoe beter *on*wetenschappelijk te worden, zijne droombeelden van vroeger verdwijnen als damp voor den wind. Heeft hij het geluk niet dadelijk in eene goed gevestigde zaak te komen, dan moet hij beginnen met zoo spoedig mogelijk geld te verdienen, en nog eens geld te verdienen. Ziedaar de triomf van het empyrische op het rationele, van het matericele op het spiritucele! Na eenige jaren is hij een wetenschappelijk cadaver! En welke hulpmiddelen zijn het nu waartoe hij zijn toevlugt moet nemen om in zijne behoeften te voorzien? Hij moet wachten tot een ziekenfonds vacant komt! En nu moet hij bij de directeuren bedelen — zoo niet erger — om de vacante plaats! En ziedaar nu de wetenschap in het stof voor een schoenlapper, kleêrmaker, bedienaar ter begrafenis of eenig ander leek, die geen begrip kan hebben wat het den man der wetenschap kosten moet, tot zulke middelen zijn toevlugt te nemen! Is het wonder dat zijne positie tegenover het publiek allerongelukkigst wordt, dat hij bespot wordt? En nu, wat zijn nu de meeste zieken-societeiten die hij ten koste van deze vernedering verkregen heeft? Er zijn er (grenst het niet aan het ongeloofelijke?) er zijn er waar de leden 7 centen, zegge zeven centen, betalen voor eene *geheele* week geneeskundige behandeling van doctor, chirurgijn en apotheker; daarvan heeft de apotheker omstreeks *f* 1,20 per jaar en dan nog de kinderen op de koop toe tot een vrij gevorderden leeftijd. Er zijn er waarin de apotheker berekenen kan 3 a 4 cent per medicament te ontvangen? Waren het nog homoeopatische geneesmiddelen, die een duizendste cent of omstreeks waard zijn, men zou dan nog met zulk eene zaak geld verdienen!

En nu vragen wij met ernst: waar moet het heen met de maatsehappij, wanneer hare kranke leden het slagtoffer worden van zulke menschonteerende speculatien? Waar moet het heen met de zedelijke verantwoordelijkheid van den apotheker? Men zegge niet, het is de pligt van den apotheker zich tot zoo iets niet te verlagen; zijn eed gebiedt hem als eerlijk apotheker te handelen! Wij weten het en zullen de laatsten zijn die zoo iets goedkeuren; maar er behoort een vaste wil en mannenkracht toe, om onder *iedere* omstandigheid *eerlijk, stipt eerlijk* te blijven. Niet alleen door de zieken-societeiten, zoo als zij tegenwoordig bestaan, wordt de apotheker in zijn bestaan benadeeld, maar daarbij komen nog allerhande kwakzalvers, verkoophuizen, homoeopathen, die zonder door de wet daartoe bevoegd te zijn allerlei geneesmiddelen leveren, en waartegen de meeste geneeskundige commissien niets schijnen te kunnen of te willen doen omdat —— het zoo moeijelijk is tegen zijne Stadgenooten te ageren!

Gaat men nu nog eens na dat op de meeste plaatsen nog armen-apotheken bestaan, en trekt men dit alles nu eens af van het gros der bevolking, hoe betrekkelijk weinigen zijn er dan, waarop de apotheker rekenen kan, en hoe gering is de kans om, na zich jaren afgesloofd te hebben, toch ook eens de vruchten te plukken van zijn werken, iets dat den gewonen handelaar zeer wel mogelijk is. Plaatsen wij hem daarentegen eens tegenover zijnen Duitschen Collega. Daar zien wij allen medewerken om, door nieuwe ontdekkingen op chemisch of technisch gebied, niet alleen voor de ontwikkeling van zijn vak, maar ook voor de maatschappij werkzaam te zijn. Maar dat alles kan hij doen — omdat het hem mogelijk is door meerdere pecunieele welvaart. Daar bestaan geen ziekenfondsen. Daar bestaan op de meeste plaatsen geene stadsapotheken, die eigenlijk niet mogen bestaan, omdat de burgers gezamenlijk de lasten dragen door de stad hun opgelegd, en het dus onbillijk is dat de stad de voordeelen trekt waarop zij aanspraak hebben. (*) In Duitschland bedienen de apothekers beurtelings de armen, de voorschriften en de prijzen ingerigt volgens de armen-apotheek. Men geloove niet dat bovenstaand tafereel van onze apothekers overdreven is, men onderzoeke en oordeele!

De maatregelen die genomen moeten worden om dit kwaad uit te roeijen, zijn, onzens inziens:

1ste. Eene krachtige geneeskundige wet, waarvan de apotheker zeker is, dat zij hem beschermen zal en kan.

2de. Een bepaald aantal apothekers en dus eene beperking van het getal. Het getal der notarissen is ook bepaald, en nu vergelijke men eens de betrekkelijk geringe wetenschappelijke kennis noodig voor een notaris, tegenover den apotheker. Men zegge niet eene apotheek is eene handelszaak, en eene beperking in getal strijdig tegen het begrip van vrijheid! Eene apotheek *is* geene gewone handelszaak. De nieuwe wetsontwerpen bewijzen dit ten duidelijkste.

1ste. Mag geen apotheker eenige verbindtenis aangaan tot het leveren der geneesmiddelen naar het aantal personen of geneesmiddelen. Dit is met andere artikelen in iedere andere zaak geoorloofd!

2de. De apotheker mag op niet ééne wijze door aankondiging de aandacht van het publiek op zijne geneesmiddelen vestigen. Dit is daarentegen in iedere andere zaak geoorloofd.

Dan nog kan in iedere andere zaak de qualiteit der artikelen door het publiek beoordeeld worden, alleen wat eene apotheek uitgaat niet. Eene apotheek is *geheel* eene zaak van vertrouwen, waarbij men zich *geheel* moet verlaten op de goede trouw en eerlijkheid van den apotheker. Waar moet het uit een higyenisch oogpunt naar toe, wanneer een apotheker, wil hij leven, genoodzaakt is, andere dan goede gemeesmiddelen te leveren? En dat dit, helaas! maar al *te* dikwijls gebeurt, getuigen de treurige ervaringen der medici uit zeer vele zieken-societeiten. Daardoor zou het

3de, meer dan hoogst noodzakelijk zijn, eene geheele hervorming in het buswezen tot stand te brengen. Zoo als zij tegenwoordig zijn, zijn zij ongeoorloofde speculatien ten koste der gezondheid van een groot gedeelte der bevolking. De oprigting der zieken-societeiten in vroegere jaren was een echt philantropisch idée; de geringe man, die te veel eergevoel bezat, om zijne toevlugt tot de armen te nemen, en te weinig verdiende om particuliere onkosten te bestrijden, vond daarin eene geschikte tegemoetkoming! Maar langzamerhand begon verkeerde speculatiegeest er eene soort van windhandel van te maken.

Schoenmakers, Kleêrmakers etc. etc. doorkruisten de steden in alle rigtingen, om klanten te winnen, zelfs tot verminderde prijzen. Men week zelfs van het oorspronkelijke principe af, er alleen armen in te nemen, en nam er gegoede burgers in, wier eergevoel zoo teer niet was zich met de armen gelijk te stellen, en op wien kwamen nu de kwade gevolgen neer? niet op de ontginners van het terrein, maar op den — Apotheker en — de patienten. Ieder zal zeer goed kunnen begrijpen dat, waar vader en moeder voor 14 à 16 centen in de week bediend worden, de kinderen niet tot hunnen somtijds 8jarigen leeftijd, *voor niet* bediend kunnen worden, terwijl de vrouw bij iedere bevalling nog *f* 2.50 trekt, en toch is het bovengenoemde eene daadzaak. Wat is daarvan noodwendig het gevolg? dat er geknoeid, schandelijk geknoeid moet worden, en dat dit gedaan wordt wie zal daaraan twijfelen? Wij zijn binnen kort nog getuige er van geweest dat een apotheker 1/6 gedeelte gaf in eene zaak van gewigt van 't geen hij geven *moest*. Wij schaamden ons bijna bovenstaande onder de oogen van het publiek te brengen; maar alléén het denkbeeld dat openbaarheid, en alleen openbaarheid, het beste middel is kwade praktijken onder de oogen der Regering te brengen, en haar als het kan uit te roeijen, bewogen ons tot bovenstaande mededeeling. Wij aarzelen dan ook niet met gepaste vrijmoedigheid onze Regering hierop indachtig te maken, en meenen voor ons zelve dat *dit* het beste middel is. De tegenwoordige zieken-societeiten moeten geheel gereorganiseerd worden, en dit zou men te eerder kunnen doen, wanneer hare strekking schadelijk bleek te zijn voor het publiek. Men zou dan moeten bepalen: 1ste dat door het geheele Land de contributie hetzelfde zou *moeten* zijn, en het ten strengste verboden wezen door lagere prijzen te concurreeren; 2de zouden de kinderen niet vrij mogen zijn tot welken leeftijd ook, want dat is de bron van de onteerendste knoeijerij. Een raadslid onzer gemeente schreef de sterfte der kinderen ten onzent ook toe aan het uitloopen der riolen in onze grachten (ofschoon er dan alleen zulk eene buitengewone sterfte zou zijn in de buitenstad, terwijl het juist omgekeerd is), wij gelooven dat de schuld ook wel ligt aan de zieken-societeiten; 3de zou men het bestuur der zieken-societeiten niet moeten overlaten aan allerlei speculanten, maar aan eene algemeene commissie, in iedere plaats of stad door den Raad te kiezen, bijgestaan door mannen van het vak. Het buswezen te *vernietigen* zou onpraktisch zijn, het te zuiveren van alle miasmata is eene allerdringendste behoefte.

Een 3de middel tot verbetering van den apotheker zou zijn, zooals de Regering teregt begrepen heeft, het verbieden van den verkoop van geneesmiddelen door onkundigen. Zoo als het nu is gaat het alle palen te buiten. Kwakzalvers, verkoophuizen, homoeopaten, alles verkoopt of levert geneesmiddelen en — er wordt niets tegen gedaan! Men schijnt het schadelijke en gevaarlijke er niet van te *willen* inzien.

De Regering meene niet dat de regeling der geneeskundige wetten een ondergeschikt punt uitmaakt. Hijgea moet heerschen, zal een Volk zich krachtig ontwikkelen, en dit is niet mogelijk zonder eene krachtige wet die haar gebied uitbreidt. Waar het geneeskundige vak zulke ziekelijke uitwassen heeft als bovengenoemde, dienen de vochten wel eens gezuiverd te worden, en het mes de wonden te peilen. *Mens sana in corpore sano*, is eene spreuk geldig voor enkele personen en voor het algemeen. Onze wensch is dan nogmaals deze, en wij hopen dat onze Staatslieden de Regering in hare loffelijke pogingen moge ondersteunen, dat zij deze zaak niet weder op de lange baan zullen schuiven. Zij is voor 't minst even gewigtig als een spoorweg van Amsterdam naar Pruissen, of nog beter van Rotterdam naar Pruissen. Het eene bevorderd het pecunieel belang, het andere de physieke en daardoor ook de morele ontwikkeling der bevolking.

Rotterdam, Maart 1859.

(*) *Zijn wij* wel *onderrigt, dan* levert *de stad hier zelfs aan bijzondere inrigtingen, zoo als Weeshuis, Krankzinnigengesticht enz.*

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W., hard) *Aangekomen.*
16 maart Brouwershaven, Jansen, Hellevoetsluis

Hellevoetsluis (W. Z. W.) *Aangek.*
16 maart Dodo (st.), Liverpool
Fortuna, Noordhoek, Havanna
Maria Anna, de Jong, Venetië
Vertrokken.
Earl of Auckland (st.), Londen
Louise (st), Grangemouth
Fahrenheit (st.), Stettin
Brouwershaven, Jansen, Brouwershaven
Ivanhoe (st.), Leith

Brielle. *Aangek.* (W. t. N.—W. Z. W.)
16 maart Concordia (st.), Londen
Vertrokken.
Ocean Queen (st.). Hull
Seahorse (st.), dito
Norfolk (st.), Goole

Maassluis (WZ.W.)
16 maart Niets gepasseerd.
De Doris is in vlot water gekomen.

Texel (Z.W.—O.)
15 maart Concord. Eyes, Newcastle
Queen of the Tyne, Burdon, dito
Helen, Forster. Seaham
Nog twee schoeners en eene kof op de reede geankerd, namen onbek.
Vertrokken.
14 Johanna, Veldhuis, Triest
Creole, Krabb, Londen
Ellen, Hazleton, Sunderl
Father Matthew, Gudson Seaham

Vlie *Aangekomen.*
12 maart Champion (st). Newcastle
Vertrokken.
Frederike Elvine. Storm. Newcastle
Caroline, Elling, Engel.
14 Burg. Huidek. (st), Hull

Oostmahorn *Aang.*
11 maart Petrus Horreus, Zwieting, Leith n. Groningen

Vlissingen *Aangek.*
15 maart Pepita, Lopez, Havanna
Anna O., Mandich, Odessa

—o—

Overland-Mail.

Batavia *Aangek.*
7 jan. Diana, Masdorp, Amsterdam
9 Willem de Clercq, Ouwehand, dito
Immagonda Sara Clasina, van Gijzel, dito
Schoonderloo, Kruyt, Sumbawa
Gebroeders Houtman, Bax, Rotterdam
Johanna & Louisa, Popken, Padang
van Oldenbarneveld, Hoek, Japan
Reinhard, Berkelbach v. d. Sprenkel, Timor
11 Edouard & Marie, Remmers, Kaap de Goede Hoop
Doggersbank, Valentijn qq., China
12 Johanna, Wetzel, Bordeaux
13 Colombine, Malbranc, Sydney
14 Generaal Michiels, de Wilde, dito
16 Canton, Tweehuys, Kaap de Goede Hoop
Zeenymph, Witsen Elias, Amsterdam
Nederland, Hoekstra, dito
Triton, Adriaans, Rott.
Metalen Kruis, Zuurdeeg, Padang
17 Derkina Titia, Esink, Port Natal
Valparaiso, Smid, naar Padang. (terug uit zee.)
Alphonse N. Cézard, Havre
Willem Eggerts, Faber, Kaap de G. Hoop
Agneta, Grivel, Amst.
19 Cortgene, Dunlop, Soerabaija
Hollandia, Ruige, Amst.
21 Lewe van Nyenstein, Borchers, Hong Kong
22 Admiraal Piet Hein, Hazewinkel, China
Vertrokken.
8 Cornelia Hendrika, Jaski, Amst.
Rhijnvis Feith, Lammers, Soerabaija
9 Joh. Maria, Dam, Tjilatj.
11 Catharina Maria, Schuchard, Padang
Waterloo, Duinker, Boni
Neptunus, Schuurman, dito
Noordbrabant, Bok, dito
President v. Rijckevorsel, Verney, dito
Acadia, Greefkes, dito
Jedo, v. d. Hoeven, dito
Ouderkerk a/d. Amstel, Kramer, dito
Stad Middelburg, Ouwehand, dito
13 Delft, v. Geelkerken, Samarang
Prins van Oranje, Hensing, Soerabaija
14 Ida Elisabeth, Kramer, dito
15 Souburg, v. Linden, dito
16 Willem Daniel, de Meester, Amst.
den Elshout, Bonjer, Decima
Pantalon, Bruijnzeels, Soerabaija
Alcyone, Haacke, Samar.
Joh. Maria Christina, Gorter, Soerabaija
Prinses Charlotte, Hille, Japan
17 Adèle, Jaski, dito
Allegonda Jacoba, Deurholst, Cheribon
18 Margaretha Simonetta, Hoffman, Padang
19 Joh. Christina, de Boer, Cheribon
21 Colombine, Malbranc, Soerabaija
Beurs van Rotterdam, de Vos, Samarang
Immagonda Sara Clasina, van Gijzel, Samarang
Nieuwland, Pott, Cherib.

Straat Sunda *Doorgezeild.*
6 jan. Javaan, Munnix, Batavia n. Amst.
10 Jacobus Martinus, Meppelder, Pekalongan n. Schiedam
15 Lord Warriston, Lock, Batavia n. Londen

Samarang *Aangek.*
7 jan. Anna, van der Valk, Cheribon
8 Alblasserdam, 't Hoen, Batavia
Elisabeth, Harms, dito
Philips van Marnix, van Duyn, dito
11 Prinses Amalia, van Rijn van Alkemade, dito
Vertrokken.
8 Generaal de Stuers, Fokkens, Nederland
11 Koophandel, de Vries, Grissee
12 Tagal, Göbel, Boni
Selma, Larsson, Nederl.
13 Ferdinandina Emma, Tange, Boni

Soerabaija *Aangek.*
4 jan. Bezoekie, van Bueren, Batavia
7 Wilhelmina Lucia, Poolman, dito
Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek, Lammerts, Beliling
10 Cheribon, Coers, Batavia
11 Willem III, van der Burg, dito
13 Ternate, Cars, dito
Landbouw, Kleynenberg, dito
Rhijnvis Feith, Lammerts, dito
Ferdinandina Emma, Tange, Samarang
Vertrokken.
3 Jonge Jan, Pfeiffer, Nederland
5 IJssel, Maarschalk, Batavia via Samarang
7 Senior, Swart, Nederland via Banjoewangie
8 Elizabeth, Veenstra, Nederland
Gerardus Jacobus, Kilian, Nederland via Pasoeroewan
Zeevaart, Biesthorst, Nederland
10 Willem de Zwijger, v. d. Dries, dito
14 Anna, Dabroek, Nederl. via Probolingo

Indramayoe *Aangekomen.*
3 jan. Vrijhandel, Leverstein, Batavia
Vertrokken.
6 Cornelis Smit, Weidenaar, Panaroekan

Tagal *Aangekomen*
3 jan. Emilie, Marker, Batavia
Vertrokken.
13 Minister Thorbecke, van Duyn, Nederland via Samarang

Pangool *Vertr.*
26 dec. H. Vincentius van Paulo, de Groot, Nederland

Pasoeroewan *Aang.*
30 dec. S. van Heel, Dietz, Soerabaija

Pekalongan *Aangek.*
3 jan. Jan van Galen, de Boer, Batavia

Banjoewangie *Aangekomen.*
27 dec. Johanna, Piccardt, Cardiff
Dionysia Catharina, Berkelbach v.d. Sprenkel, Panaroekan
Vertrokken.
Catharina Wilhelmina, Popken, Rott.
Admiraal v. Kinsbergen, van der Putte, dito
Arracan, Both, Nederl.

Tjilatjap *Vertr.*
1 jan. H. Liduina, van Brink, Amsterdam

Singapore *Aangek*
30 jan. Davo, Wijtenhorst, Rotterdam
Vertrokken.
3 febr. Erasmus, van Heiningen, Dalhousie

—o—

Havanna *Vertr.*
16 febr. Havana Packet, de Boer, Amst.
18 Matilda Denker, Falmouth
20 Concordia, van Zanten, Hamburg

Galveston *Uitgekl.*
8 febr. Constitution, Lund, Queenstown

New-Orleans *In lad.*
22 febr. Charlemagne, Brown, Rotterdam

Charleston *Uitgekl.*
23 febr. Bengalen, Planter, Rotterdam

Baltimore *In lading*
26 febr. Mississippi, Allen, Rotterdam

New-York *Uitg.*
1 maart Casilda, Stafford, Rotterdam

Galatz *Vertr.*
13 febr. Susanna Elsina, Krans, Queenstown of Falmouth

In de haven.
4 maart Union, Oostra.
Martha, Bot.

Messina *Vertr.*
2 maart Jacobus, v. Duyn, Licata

Genua *Aangek.*
10 maart Rotterdam (st.), Klasen, Rotterdam en Marseille

Bordeaux *Aangek.*
12 maart Bordeaux (st.), Bijl, Rotterdam

Cardiff *Aangekomen*
... maart P. Schoenmakers, van Varelen, Amst.

Falmouth *Aangek.*
14 maart John Bull, Boyd, Moulmein

Plymouth. *Binneng.*
13 maart Pelican (st.), Rott. naar Liverpool

Torbay *Binnengel.*
14 maart Harmanna, Pijbes, Amst. n. Triest

Fleetwood *Vertr.*
14 maart Annegina, Jonker, St. Domingo

Portland *Binnengel.*
14 maart Seine (st.), Rotterdam n. Nantes

Wight *Gepasseerd.*
14 maart Theodora Josina, Tjakkes, Suriname n. Amst. (alles wel aan boord)

Deal *Binnengel.*
14 maart Berendina Huges, Bekkering, Duinkerken naar Dieppe
Gepasseerd.
14 Emigrant, Andresen, Soerabaija n. Londen

Gravesend *Aangek.*
15 maart Orion, Huges, Venetië

Aldbro *Gepasseerd*
14 maart Maroim, Kuiper, Rotterdam n. Jersey

Hasborough *Gepass.*
14 maart Johanna Elizab., Bakker, Rotterdam naar Rouaan

Sunderland *Aangek.*
14 maart Lady Aberdour, Scott, Rott.
Vertrokken.
13 Duke of Wellington, Thompson, Rott.

Shields *Aangek.*
14 maart Dove, Robinson, Vlissingen
Marie, Bugge, Schiedam
Vertrokken.
Dawn, Bower, Schiedam
Op de hoogte.
15 Lady Ann, Göransson, v. Schiedam

Hamburg *Aangek.*
13 maart Geert Herwig, Pik, Tschesme

Cuxhaven *Aangek.*
13 maart Salus, Tiemann, Amst.
Maria Hoekstra, Bouma, dito

Bergen *Vertr.*
26 febr. Soeblomsten, Holm, Holland

Kopenhagen *Geank.*
13 maart Elsina Jantina, Dijk, Stettin n. Rouaan

In de **Sond** *Aangek.*
12 maart Fortuna, Rubarth, Stralsund n. Holland

Nyborg *Gepasseerd.*
7 maart Goiser, Christensen, Corsoer n. Holland

Tonningen *Aangek.*
11 maart Hermanus Gerardus, Rozenberg, Newcastle n. Kiel

—o—

Vlissingen 13 maart. De Fransche brik Mont Carmel, kapit. Aubert, van Ismaïl om order alhier binnengeloopen, is zwaar lek, heeft in een storm zeilen en booten verloren en meer andere schade bekomen.

Northshields 15 maart. In den storm van den afgeloopen nacht zijn de schoeners George, kapit. Reed, komende van Harburg, Sir W. Curtis, Fish, v. Yarmouth, en Elizabeth, Palmer, v. Boston, op de klippen van Tynemouth verongelukt. De equipagien zijn gered, behalve den kapitein en drie man van de George.

Appledore 13 maart. Het Engelsche schip Clifton, kapit. Thomas, van Cardiff naar Oporto, is op Bideford Bar verongelukt. De kapitein en drie man zijn met den fokkemast over boord geslagen en verdronken.

Ferryside 14 maart. De Hamburger brik Stadfeldt, kapit. Nielsen, van Laguna met rum, tabak, hout enz. naar Hamburg, is in den nacht van 12 maart in de Baai van Carmarthen gestrand en totaal verongelukt, waarbij de kapit. en vier man zijn verdronken; vijf man der equipage zijn gered. Van de lading zal zeer weinig geborgen worden.

Plymouth 13 maart. De schoener Pintade, kapit. Rose, met tarwe van St. Malo naar Liverpool, is in de Baai van Whitsand gezonken en verbrijzeld, doch het volk gered.

Cardiff 14 maart. De schepen Mary Jane, kapit. Bastin, en Julia, kapit. Clark, beiden van hier naar Rotterdam, zijn met overgeworpen lading uit zee teruggekomen, het laatste lek en met verdere schade.

Cuxhaven 13 maart. De Hannoversche tjalk Vrouw Antje, Peters, van Bremerhaven naar Stettin, is met schade alhier binnengeloopen.

— 14 maart. De Ned. kof Anna Sophia, kapit. Visser, van Middlesbro naar Altona, is ten N. van Medemsand verongelukt, doch het volk gered en alhier aangekomen.

Thisted 11 maart. In den hevigen storm uit het N. W. met sneeuwjagt, die den 9 dezer alhier woedde, geraakte een kofschip in de branding op deze kust bij Rotboll strand en sloeg om, waarbij de bemanning het leven verloor. Het schip werd verbrijzeld en het wrakhout dreef aan wal. Uit de aangespoelde papieren enz. moet men opmaken dat dit schip geen ander is dan de Groninger kof Johanna Christina, kapit. K. L. Jonker, van Londen in ballast naar Carlscrona, met slechts drie man aan boord.

Stavanger 14 maart. De Pruiss. brik Amanda, kapit. Luther, v. Liverpool n. Stettin, is op de Jadder verongelukt, doch een gedeelte der lading gered.

Pillau 10 maart. Het Ned. kofschip Regina Hillechina, kapit. Scholtens, den 1 dezer van hier naar Kiel vertrokken, is heden wegens stormweder met verlies van een anker uit zee teruggekomen.

Smirna 5 maart. De Zweedsche bark Hebe, kap. Thomsen, van Newport n. Theodosia, is op het eiland Ipsara gestrand en zou weg zijn; de lading, inventaris enz. zijn geborgen.

New-York 1 maart. De lading van het Bremer schip Mimi, kapit. Schwartz, van Galveston naar Amsterdam, den 28 jan. op Pickle-rif verongelukt, is geborgen, waarvan 500 b. katoen onbeschadigd; het beschadigde gedeelte met den inventaris was verkocht.

-- De stoomboot Black Warrior, op Long Island gestrand (bevorens gemeld) is verbrijzeld; bevorens was de ketel, met de stoompomp aan boord van dat schip verbouden, gesprongen en had het bovendek weggenomen.

New-Orleans 28 febr. De stoomboot Princess, van Vicksburg herwaarts bestemd, is gisteren te Conrads Point, nabij Baton Rouge, door het springen van den ketel in vlam geraakt en tot op het water afgebrand. 400 passagiers waren aan boord, waarvan 200 zijn omgekomen of vermist worden.

(Reeds kortelijk in ons vorig Nommer artikel Southampton vermeld.)

Nassau (New Providence) 15 febr. De Eng. bark Russell Ellice, van St. Jago de Cuba naar Swansea, is den 28 jan. op de Z. O. punt van de Hogsties, en het Engelsch schip Swartmore, kapit. Lidbitter, van Philadelphia naar New-Orleans, den 29 januarij op Gingerbread Grounds verongelukt; de equipagien enz. zijn gered.

Havanna 18 febr. De Sardinische brik Febo, van Marseille herwaarts bestemd, is op de Colorados verongelukt, doch het volk gered.

Porto Plata 12 febr. De brik Maria Elizabeth, kapit. Lorentzen, is den 6 dezer bij het verlaten dezer haven totaal verongelukt.

—o—

Gepraaid:

Den 11 december, op 41° 36′ ZB. en 67° 26′ OL., Maria Elise, M. van der Putte, van Gothenburg n. Melbourne, 110 dag. reis; alles wel aan boord.

—o—

15 maart. De wind te **Falmouth** W., storm; te **Deal** W. ten Z., zeer hard.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 17 maart: 1ste getijde 2 ure 28 min.; 2de getijde 2 ure 52 min.

Arnhem. Waterhoogte 15 maart 1.90 el.

Keulen. Rijnhoogte 15 maart 8 v. 4 d. Rijnl.

15 maart. Aangekomen J. R. Wilson met 4368 en J. C. Wilson met 4243 c., beiden v. Amst.; G. Könen met 5575 c. van Rotterdam.

—o—

Vertrokk. Passagiers. Van het **Nieuwe Diep**, naar Batavia, per Vereeniging, kapitein de Jongh: de jongeheer H. Knoop.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 16 Maart.

OVERLEDEN: M. A. Bosse, z., 1 j. — J. G. Sallieber, z., 11 d. — J. L. Delhaas, z., 1 j. — F. W. Horstman, z., 2 m. — J. H. Schreuder, z., 1 j. — G. Bremer, z., 3 m. — M. S. Lins, wed. C. van Dijk, 68 j. — R. Rooderkerke, vrouw van E. Pennings, 32 j. — J. Bekink, z., 4 m. — M. de Bey, d., 2 j. — J. H. Advocaat, z., 8 m. — E. Laarierre, vrouw van A. A. Jansen, 42 j. — M. Tournier, d., 3 j. — J. Nölle, man van M. Bieseman, 55 j. — J. de Jong, man van G. Greve, 60 j. — J. van der Veer, z., 2 m. — W. J. Amen, z., 12 j.

BEVALLEN: J. M. G. Huysken, geb. Naas, levenl. z. — G. Nevens, geb. Koring, d. — A. M. Bosschaart, geb. van Os, z. — M. G. van Tol, geb. Ladsou, z. — D. Kosman, geb. Cornet, d. — J. van Dijk, geb. Scherf, d. — A. E. van den Akker, geb. Salters, z. — D. van Heest, geb. Huizer, d. — W. J. Sluyters, geb. Bekkers, z. — F. H. Rietmeijer, geb. Derksen, d. — M. H. Koelen, geb. Bouwmeester, d. — A. H. Willemsen, geb. Fischer, d. — W. A. van den Bok, geb. Blom, z. — A. M. Schott, geb. van Teefelen, d. — A. Embroek, geb. van Veen, d. — A. Donkersloot, geb. Vermeulen, z. — G. Zuidhoek, geb. Droogendijk, d. — N. Bloem, geb. van der Wolf, d.

GEHUWD: L. van der Torren, jm., 22 j., met J. C. van Es, jd., 18 j. — J. D. Morin, jm., 28 j., met M. van Dijk, jd., 23 j. — J. van der Wal, jm., 23 j., met P. Behage, jd., 23 j. — C. van der Hoop, jm., 31 j., met J. H. Rowel, jd., 26 j. — A. A. Stokman, jm., 23 j., met B. Rooderkerk, jd., 23 j. — H. L. Bente, jm., 40 j., met G. Claessens, jd., 46 j. — H. J. Middeldorp, jm., 20 j., met T. J. Zappey, jd., 21 l. — A. Loon, weduwen., 40 j., met E. M. Dröge, jd., 28 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Woensdag den 16 *Maart*:

N°. 1. Een Tuin met Huizing, Vijver en Erve, in de Eendragtslaan, wijk 15, n°. 404, met 1/30 Aandeel in het Weiland, achter de Tuinen van die Laan gelegen. In trekgeld *f* 4525, daarboven *f* 500, verkocht.

N°. 2. Een Huis, Bovenwoningen en Erve, aan de oostzijde van de Korte Pannekoekstraat, wijk 9, n°. 424. In trekgeld *f* 3025, verkocht.

N°. 3. Een Huis met Tuin, Warmoeziersland, Watering en Erve, aan de noordzijde van den Oudendijk, gemeente Kralingen, wijk F, ns. 103, 104 en 105. In trekgeld *f* 1175, daarboven *f* 300, verkocht.

Een Pand en Erve, mitsgaders Bleekveld, aan de noordzijde van de Rottekade, wijk 14, n°. 161. In inzetgeld *f* 3700.

Eene Stalhouderij, met Huis en Erve, aan den Goudschen Singel, wijk 13, n°. 964. In trekg. *f* 5300.

VERTREK der SPOORTREINEN.
WINTERDIENST.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
" " alleen naar 's Hage 9.45. 9.30.
" Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
" 's Hage alleen naar Rott. 8.30. 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.—, 2.45.
" Breda naar Rott. en Antwerpen: 6.50, 12.35. 5.20.
" Antwerpen naar Rott. en Breda: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Van Rott. n. Utr., Amst. en Arnh.: 7.—, 12.15, 1.15, 7.15.
" Amst. n. Utr., Rott. en Arnh.: 7. 20, 12.30, 2.25, 7.45.
" Arnh. n. Utr., Amst. en Rott.: 6.33, 11.40, 12.30, 8.56.

In lading liggende Schepen.

te Rotterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip Maria Anna, kapit. M. A. Overgaauw, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Brikschip H. Willebrordus, kapt. J. Douwes de Boer. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. Barkschip Maria Magdalena, kapitein J. H. Willenbrink. Adres ten kantoren van Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer.

BATAVIA, voor Goederen en Passagiers, het snelzeilend gekoperd en kopervast Nederlandsch Barkschip Krimpenerwaard, kapitein J. Speenhoff, om in den loop dezer maand te vertrekken. Adres bij D. Burger & Zoon.

BATAVIA, voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend, gekoperd Nederlandsch Campagne-Barkschip Henriette Elizabeth Susanna, kapitein A. Meyboom, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Heeren de Groot, Roelants en Co., te Schiedam, en bij de Cargadoors P. A. van Es en Co., te Rotterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, het snelzeilend Barkschip Nederland, kapitein T. Ruiter. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BOSTON, het Amerikaansch Fregatschip Thatcher Magoun, kapit. A. Baxter, om spoedig te vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuizen.

BOSTON, het Nederl. snelzeilend Schooner Galjootschip Alida, kapit. C. H. Veen, om in den loop van deze maand te vertrekken. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

GIBRALTAR en MALTA, het Galjootschip Kleinkinderen, kapit. J. Munneken. Adres bij Seeuwen & Co.

HAMBURG, het Nederlandsch Schip Meinkina, kapitein J. Spelt. Adres bij Seeuwen en Co.

JERSEY, het Nederl. Schoener-Kofschip Cornelia, kapit. K. H. Meijer. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

LAGUAYRA en PUERTO CABELLO, het Hamburgsch Brikschip Lind, kapitein J. Petersen. Adres bij P. A. van Es en Co.

LISSABON, het Nederl. Schip Wilhelmina, kapit. A. Kostert. Adres bij Seeuwen en Co.

PADANG, het Nederlandsch Barkschip Julie, kapitein R. Brem. Adres bij de Reeders van Overzee en Co. en bij de Cargadoors Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer alhier en de Coningh en Co., te Amsterdam.

PHILADELPHIA, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Sophie Elisabeth, kapitein S. F. van der Hoef. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Wambersie & Zn.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Twee Gebroeders, kapit. E. J. Branbergen. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Maria Catharina, kapit. K. P. Kiewit. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Alida, kapit. H. A. Scholten. Adres bij Seeuwen & Co.

PHILADELPHIA, het Nederl. gekoperd Brikschip Presto, kapit. F. F. Cremer. Adres bij Hudig en Blokhuyzen en Wambersie en Zoon.

SAMARANG (direct), het extra snelzeilend Ned. gekoperd Barkschip Vijf Vrienden, kapit. C. Johan; om spoedig te vertrekken. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

SINGAPORE en HONGKONG, het Nederlandsch Driemast Schoonerschip Sophie Amalia, kapitein H. van Veen. Adres bij P. A. van Es en Co.

STETTIN en DANTZIG, om ten spoedigste te vertrekken, het Pruissisch Stoomschip Fahrenheit, kapit. E. Mielordt. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

TRIEST, het Nederl. gezinkt Schoenerschip Elisabeth, kapit. H. P. Mooi. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Te Vlaardingen.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoenerschip Levant, kapit. C. van Gelderen. Adres ten kantore van Kuyper, van Dam en Smeer.

Cargalijsten.

Rotterdam.

PALERMO en MESSINA, Lofoten, J. Rein. — 355 z. Sumak, F. A. Voigt en Co.; 200 b. dito, C. P. Sander en Co.; 150 b. dito, W. Bunge en Co.; 100 b. dito, S. A. le Vino en Co.; 90 b. dito, C. L. Ringrose en Co.; 75 b. diso, F. W. C. Blom; 6 b. dito, A. T. Sölling en Co.; 15 z. zoete Amandelen, 20 vaatj. Krenten, 10 v. Bruinsteen, 10 z. Hazelnoten en 800 cant. Zwavel, C. Hemmann en Co.; 1710 dito dito en 1 v. Citroensap, C. L. Roechling en Co.; 600 z. Sumak, Order.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 14 Maart.

Metalliek	*f* 28.05.	Sp. Piasters	*f* —.—.
dito Nationale.	- 30.10.	Hamb. Russen	- 33½.
Napelsche	- —.—.	Russ. in Zilv. R.	- 34½.
Div. Eng. in £.	- 11.67½.	Poolsche in fl.	- 26½.
Eng. Russen	- 11.67½.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Fransche	- 55½.	Papier Roeb.	- —.—
Belgische	- 55½.	Dollars	- —.—
Pruissische	- 34½.		

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 16 Maart.

	2 maanden.	Kort.
Londen.	11.70	11.75
d.° 3/m.	11.67½	—
Parijs	55⅞	56⅛
d.° 3/m.	55⅝	—
Bordeaux.	55½	55½
Genua	45⅝	—
Livorno.	39½	-
Napels	78¾	—
Petersb.	171	—
Hamburg.	35½	35⅝
d.° 3/m.	35 5/16	—
Antwerp	—	1¼

	6 weken.	Kort.
Frankfort	99½	—
Augsburg	99	—
Weenen.	104	—
Triest.	103½	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 16 Maart

	2 maanden		Zigt.	
Londen.	11.70	g	11.75	g
Parijs.	55⅞	g	56⅛	g
Bordeaux.	55⅞	g	—	g
d.° ½ m.	55⅝	g	—	g
Genua	45⅞	g	—	g
Livorno.	39¼	g	—	g
Napels	78	g	—	g
Hamburg.	35 5/16	g	35⅝	g
	3 maanden.		Zigt.	
Madrid	239	g	—	g
Cadix.	241	g	—	g
Sevilië	238	g	—	g
Bilbao	238	g	—	g
Lissabon	41	g	—	g
Porto.	41	g	—	g
Petersb.	172	g	—	g
	6 weken.		Zigt.	
Weenen	104	p	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ½.

Beursberigten.

LONDEN den 15 Maart.

3 pc. Cons. cont.	96	à	95⅞	3 pc. Peru	73½	à	74½
id. id. op tijd	95⅞	-	95⅞	4½ pc. id. Urib.	82	-	83
5 pc. Oostenrijk	70	-	75	id. te New-Y.	81½	-	82½
4½ pc. België	97	-	99	3 pc. Portugal.	45½	-	46½
5 pc. Braz. 1824	102	-	103	5 pc. Rusland.	110	-	112
id. 1829/39	101	-	103	4½ pc. idem	100	-	102
id. 4½ pc. 1852	94	-	96	3 pc. Spanje	44	-	45
idem 1858	93	-	95	1½ pc. idem	30	-	30½
6 pc. Buen.-Ayr	79	-	81	idem Amort.	8½	-	9½
6 pc. Chili	102	-	104	id. Cert. Coup.	5	-	5½
3 pc. idem	73	-	76	5 pc. Sardinië.	82	-	83
5 pc. Denemark	100	-	102	6 pc. Turkije.	92½	-	92½
3 pc. idem	84	-	87	idem Nieuwe.	78	-	79
2½ pc. Holland.	64	-	66	4 pc. idem.	103	-	103½
4 pc. idem	100	-	102	5 pc. Venezuela	42	-	44
Ecuador	16½	-	16½	idem Uitgest.	17	-	17½
id. Land-warr.	4½	-	6	WisselAmst. krt.	11.15	à	16.
2½ pc. Grenada.	19	-	20	idem 3 m.	11.17½	-	17½.
d. Uitgestelde	5½	-	5½	id. Parijs kort	25. 7½	-	15.
3 pc. Mexico.	19⅞	-	20½	idem 3 m.	25.32½	-	37½.
4½ pc. Peru	91	-	92				

Bij de voortdurende onzekerheid omtrent het behoud des vredes ging er zeer weinig om. De stemming was flaauw.

AMSTERDAM den 16 Maart.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½	pCt.	62½	62¾	62½
"	dito dito 3	"	75	75¼	75¼
"	dito dito 4	"	97⅛	97¼	97⅛
"	Amort-Synd. 3½	"	92¾		
"	Handel-Maats. 4½	"	140¾	140⅞	140¾
"	O. I. Leening 4	"			
"	Leen. Holl. Sp. 4½	"			
"	Rijn-Spoorw. 4½	"	99¾		
"	Maats. v. Weld. 4	"			
België,	Cert. *Rothsch.* 2½	"	51¼		
Frankrijk,	Certificaten 3	"			
Spanje,	Buitenlands. 1½	"	29½	29⅝	29 9/16
"	dito 3	"	43⅜	43½	
"	Binn. a *f* 60003	"	39 5/16	39½	39⅜
"	Amort. Schuld		8¾		
"	Bew. v. Coup.				
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	44¾	44⅞	
"	dito 1856/57 3	"	44 9/16	44⅝	44 9/16
"	dito Uitgest.		29		
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	"	103½	103⅝	
"	dito 1828/29 5	"	101¾		
"	Cert. 1831/33 5	"	89¾		
"	dito 1840 4	"	84½		
"	dito *Stieglitz* 4	"	85⅛		
"	dito d.° Nieuwe 5	"	96	96¼	
"	dito d.° 1855 N. 5	"	100	100⅜	100
"	dito te Londen 5	"	100		
"	dito v. Assign. 6	"	66⅛		
"	Inschr. dito 6	"			
Polen,	Aand. 1835	*f*	153¼		
"	Obligatien 4	pCt.	80¼		
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	"	67½		
"	dito dito 4	"	54½		
"	dito Met. Oude 5	"	61⅝	62	61½
"	dito N. te Ams. 5	"	73⅝	74	73¾
"	dito Nat. Met. 5	"	64	64½	64 5/16
"	dito Metall. 2½	"	32¼	32 15/16	32 7/16
"	Wen. Ad. fl 250	" *f*	306		
Brazilië,	1843, £ 100 5	"	97½		
Equador,	£ 100 1	"			
"	Onbepaalde 1	"			
Venez.,	Obligatien 5	"			
"	Uitgestelde 2½	"	15¾		
Grenada,	Obligatien 3½	"	16 15/16	17 1/16	
"	Uitgestelde		5 5/16	5¼	
Mexico,	Obligatien 3	"	18 11/16	18 13/16	
"	dito Onbep. 3	"			
Illinois,	7	"	81¾	82	

Rusland, Spoorw. Aand., volgef., *f* 233½ a *f* 234½. Weener Bankactien *f* 920 a *f* 925 idem Aand., fl. 250, *f* 350. Denemarken, te Londen, 5 pc., 100. Brazilië, 1858, 4½ pc., 91⅜. Philad., bij Hope en Co., Lr. A, *f* 900; dito Lr. B, *f* 945. Illinois, Spoorweg Aand., 68. Griekenland, 5 pc., 31 15/16.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3 pc. Disconto 3 pc.

Op de verlaagde koersen van de Duitsche beurzen, zijn Oostenrijksche fondsen wederom aanmerkelijk gedaald; dien ten gevolge waren Hollandsche, zoowel als vreemde fondsen, tot verminderde prijzen verkrijgbaar.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 62½. Spanje, 1½ pc., 29 9/16; dito Binnenl., 3 pc., 39⅜. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 61 7/16 a ½; dito Nationale, 5 pc., 64 a 1/16.

ROTTERDAM den 16 Maart.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½	pCt.	62⅞	63	62⅞
"	dito dito 3	"	75 11/16		
"	dito dito 4	"	97½		
Spanje,	Binnen. a 6/m. 3	"	39⅝	39 13/16	39⅝
"	Cert. Coupons.		5⅛		
Portugal,	dito 1856/57 3	"	44⅝		
Rusland,	Obl. 1798/1816 5	"	103½	103⅝	103⅝
"	bij *Stiegl.* 1855. 5	"	100⅝	100⅞	100⅛
"	dito dito 1854. 5	"	95¾	96	95¾
"	Spoorw. Aand.	*f*	234¾	235	235
Oostenr.,	Nationale 5	"	64	65½	64 5/16
Griekenl.	Coupons		9/16		

Binnenl. fondsen werden heden tot eenigzins lager prijzen verhandeld. Van buitenl. effecten ondergingen Oostenrijksche 5 pc. Nationale, ten gevolge van belangrijke verkoopen, gepaard aan lager Duitsche merken, eene vrij aanzienlijke daling. Overigens werden 5 pc Russen bij Stieglitz met geanimeerden omzet insgelijks tot dalende koersen afgegeven en waren Spaansche en Portugesche mede iets flaauwer gestemd.

Het Commité der Effectenhandelaren
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc. 32⅝; dito Nation., 5 pc. 64¼ a 64⅜, gebl. 64⅜. Grieksche Coupons *f* 9/16. Keur-Hessische Loten *f* 73.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 16 Maart.

TABAK. Heden werden afgedaan 25 v. Maryland ex Eduard.

De heden alhier gehouden veiling is afgeloopen als volgt:

559 b. en m. Afrikaansche GOM COPAL, monster n°. 7, 50 b., 20 b. verkocht *f* 110, 30 b. opgehouden *f* 125; monster n°. 6, 15 b., verkocht *f* 74; monster n°. 5, 407 b. en m., 297 b. en m. verkocht *f* 46, 110 b. en m. opgehouden *f* 47; monster n°. 4, 14 b., verkocht *f* 34; monster n°. 3, 8 b., verkocht *f* 45; monster n°. 2, 34 b. verkocht *f* 30 a *f* 31; monster n°. 1, 29 b., verkocht *f* 32; Gruis en Stof. 2 b., verkocht *f* 13, alles per 50 kil. — 110 b. Afrikaansche GOM COPAL, monster n°. 8, 10 b., verkocht *f* 20.50, 100 b. opgehouden *f* 21 per 50 kil. — 243 stuks OLIFANTSTANDEN, 215 st. verkocht *f* 2 a *f* 4.20, 28 st. opgeh. *f* 3.90 a *f* 4.60; 100 st. HIPPOPOTAMUSTANDEN, verkocht, *f* 1.50 a *f* 1.90; 83 stuks OLIFANTSTANDEN, verkocht *f* 1.30 a *f* 3.65; 2 st. dito verkocht *f* 2.10; 3 stuks dito verkocht *f* 2.25; 47 stuks dito verkocht *f* 1.50 a *f* 3.15 per ½ kil.

Advertentien.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DONDERDAG 17 Maart 1859, N.° 65.

KOLONIEN.

(PER OVERLAND-MAIL.)

BATAVIA den 23 Januarij.

Hebben wij met de laatste mail weinig nieuws uit Europa ontvangen, wij kunnen van hier even weinig mededeelen. Door de onzekerheid, die hier heerscht omtrent de eindregeling van vele gewigtige onderwerpen van wetgeving. en door het gebrek aan een vast stelsel, dat men opmerkt bij de van tijd tot tijd verschijnende regelingen, is de geheele toestand hier een *provisioneele* geworden, en heeft eene soort van letargie te weeg gebragt, die zich overal doet gevoelen door stilstand of achteruitgang en den weinigen lust, om de hand te slaan aan nieuwe ondernemingen.

Het berigt, dat *Java* eene gewenschte rust geniet, zal in Nederland, hoe dikwijls ook herhaald, voorzeker nooit vervelen, maar telkens met genoegen worden vernomen.

De opvolger van den directeur der kultures was, gelijk algemeen verwacht en gewenscht werd, de directeur der middelen en domeinen G. Umbgrove, en in zijne plaats werd benoemd de Resident van Batavia, dus de 4de directeur binnen *een* jaar tijds. Of die gedurige verwisselingen gunstig influënceren op de gewigtige werkzaamheden van dat departement, ten opzigte van organieke regelingen, wordt zeer betwijfeld, vooral met betrekking tot de regeling der opening van de nieuwe havens en de tarieven van in- en uitvoer.

Bij gebrek aan wettig geconstitueerde kamers van koophandel, heeft de Regering op de drie hoofdplaatsen, uit een aantal chefs van de voornaamste handelhuizen, commissiën gevormd, om advics uit te brengen over de uit Nederland gezonden wetsontwerpen voor de tarieven. Men roemt in het algemeen de keuze, maar niemand kan ontkennen, dat zoodanige keuze voor den vervolge moest overbodig gemaakt worden door het daarstellen van handelsligchamen, waarvan de besturende leden, gedeeltelijk door de Regering, gedeeltelijk door de belanghebbenden benoemd, (hoezeer het laatste *alleen* het verkieslijkste ware) den handel wettig vertegenwoordigen, en dus geene sprake meer zijn kan van preferentiën of achteraanzetting.

Aan het herstel der wegen in de residentie Batavia zal eindelijk begonnen worden, en wel door uitbesteding voor de materialen en vrijen arbeid, onder toezigt van Gouvernements ambtenaren, wat het werk aangaat.

Met gespannen verwachting worden ook hier berigten uit Nederland te gemoet gezien, aangaande de meening der Regering daar te Lande, ten opzigte van gemeentebesturen op Java. Het gemis daaraan doet zich dagelijks meer en meer gevoelen door achteruitgang der bestaande plaatselijke inrigtingen, wegen, kanalen enz., die natuurlijk den bloei der hoofdplaatsen niet bevordert, en langzamerhand een zeer nadeeligen invloed begint uit te oefenen op den gezondheidstoestand der bevolking, behoorlijke voorziening der markten en andere noodzakelijkheden, waarin de ambtenaren, zoo gering in getal, en zoo overhoopt met werk, onmogelijk naar eisch kunnen voorzien.

Te Djocjokarta stierf een der trouwste Javaansche grooten, de onafhankelijke vorst Pakoe Alam, (*spijker van het heelal*) en werd door zijn zoon met den rang van Adi-Pati vervangen, die eerst op zijn 40ste jaar den eernaam van Pakoe Alam zal mogen aannemen.

Van Sumatra geen nieuws; men verwacht eerstdaags berigten van de inneming van Djatti in het Lahatsche, waarmede dan die opstand weder zal gefnuikt zijn, echter waarschijnlijk niet voor langen tijd, indien de militaire magt aldaar niet ten minste tijdelijk wordt versterkt.

De westkust van Borneo schijnt zich meer en meer te pacifiëren, ten minste men moet dit opmaken uit de omstandigheid, dat de betrekkingen der gezagvoerders meer en meer uit militaire handen in die van burgerlijke ambtenaren zijn overgegaan (o. a. te Montrado).

De expeditie naar Boni is thans onder weg, en wij hopen met de volgende mail ten minste hare verzameling in de baai van Boni te kunnen mededeelen. Eenige kleine accidenten, met schepen, die troepen aan boord hebben, voorgevallen, zullen op den algemeenen gang van zaken geenen invloed uitoefenen; de kommandant der expeditie is, na alle troepen op hunne standplaatsen geïnspecteerd te hebben — hij was er zeer over voldaan — reeds vooruit gestoomd naar Celebes.

De ontginningen op het eiland Ceram in de Molukko's schijnen zeer goed te slagen (*zonder* directe deelneming der Regering), en op alle buitenbezittingen heerscht in den handel veel leven, door den ondernemingsgeest der Indische handelhuizen, waaronder natuurlijk de Handel-Maatschappij groote bedrijvigheid ontwikkelt, ook door het zenden van geschikte jonge lieden naar Indische en vreemde havens tot onderzoek en het opsporen van nieuwe bronnen voor den handel. Eerstdaags zal een dezer heeren, die op last der maatschappij reeds Borneo, China en Manilla heef bereisd, naar Japan vertrekken.

Bij dat al steekt de staat der scheepvaart treurig af. Tal van Ned. en vreemde schepen liggen op alle reeden, en zoeken naar vracht, tot elken prijs, om maar naar huis te gaan en van hunne bemanningen ontslagen te geraken. De expeditie naar Boni heeft hierin eene niet noemenswaardige vermindering gebragt, en niemand ziet vooreerst nog eenige belangrijke uitkomst te gemoet, daar de rijke oogsten in alle Landen van Europa de zoo belangrijke scheepsruimte voor het vervoer van granen onder anderen uit Amerika en Rusland — grootelijks disponibel gelaten hebben en de overvloed van schepen, door de tijdelijke behoefte van den Krimoorlog en het drukke transport van Chinesche koelies voortgebragt, zich dagelijks nog drukkender doet gevoelen door de toepassing van het stelsel van Maury, dat de reizen verkort, en dus de behoefte evenredig vermindert.

Uit Britsch-Indie geen nieuws. De inspanningen der opstandelingen, om te ontkomen en die der Engelsche troepen, om dat te beletten, die de laatste stuiptrekkingen van den opstand zijn, hebben weinig belang meer voor het buitenland. Eene zaak is zeker; de opstand heeft den dood der O. I. Compagnie, den overgang van Britsch-Indië aan de Kroon, en daarmede eene reorganisatie veroorzaakt, die niet dan heilrijk voor dat land wezen kan. Men is overigens in Britsch-Indië nog altijd beducht voor nieuwe opstanden. De „Friend of India" meent, dat daarvoor geen grond bestaat, en dat de opstand zoo vreeselijk en de spoedige onderdrukking zoo onverwacht was, dat men zich nog niet aan de gedachte der herstelling van de rust kan gewennen.

Met de Fransche expeditie tegen Cochin-China gaat het langzaam vooruit, *indien het vooruit gaat*. De troepen zijn nu reeds 4 maanden aan de kust, zonder een voet breed gronds naar binnen gewonnen te hebben. Daarbij is thans het jaargetijde het beste, en indien men in mei geene afdoende overwinning heeft behaald, dan zal het groote opofferingen vorderen, om het geavoueerde doel te bereiken, van de Cochin-Chinezen voldoening en tevens afstand van grondgebied te verkrijgen.

De expeditie wordt door de Engelschen met een naijverig oog gade geslagen, en in dien zin door de Britsch-Indische dagbladen besproken. Singapore wordt met het oog daarop meer en meer van versterkingen voorzien.

De blokkade der baai van Touron en de haven van Chang Callao is aan de Ned.-Indische Regering door de tusschenkomst van den Franschen Consul-Generaal officieel medegedeeld. Men meent, dat het internationaal zeeregt dit verlangt, daar anders de blokkade niet zou verbindend zijn. Anderen zijn van een tegenovergesteld gevoelen.

— Heden morgen ten zes ure heeft Z. Exc. de vice-admiraal J. F. D. Bouricius, afgetreden kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Ned. Indië, zich onder het gebruikelijk saluut ingescheept aan boord van Zr. Ms. fregat de Ruyter, welk schip onmiddellijk daarna het anker heeft geligt, om de reis naar Nederland aan te nemen. Het geheele te Batavia aanwezige korps zee-officieren, benevens vele andere hoofd- en subalterne officieren, ambtenaren en vrienden bevonden zich op de inschepingsplaats, ten einde daar aan Z. Ex. een laatst vaarwel toe te roepen en eene gelukkige tehuisreis te wenschen.

— Gedurende de laatste dagen zijn de verschillende troepenkorpsen, officieren en slaven, voor de expeditie naar Boni bestemd, geëmbarkeerd en vertrokken. Heden morgen heeft zich ook de vice-president der Indische Regering, de heer de Perez, met de gewone eerbewijzen ingescheept. Volgens verschillende mededeelingen, onder anderen ook in het in-officiële gedeelte der Javasche Courant, is zijn hoog ed. gestr. benoemd tot commissaris der Regering bij het Hof van Boni. Officieel is van die benoeming nog niets bekend.

— Met het detachement suppletie-troepen, per schip Jupiter, gezagvoerder P. Burggraaf, den 7 dezer alhier aangekomen, is als kommandant van dit detachement van verlof teruggekeerd de kapitein der artillerie Kempees. Men verneemt, dat deze officier gedurende zijn verloftijd in Europa door het Ministerie van Kolonien belast is geworden met verscheiden belangrijke zendingen naar het buitenland, tot opname en onderzoek van buitenslands bestaande inrigtingen ter vervaardiging en reparatie van wapenen van elke soort, ten einde het nieuw en nuttig bevondene te doen strekken ter aanvulling en verbetering van diergelijke in Ned. Indië bestaande inrigtingen.

— Volgens opgave van het bedrag der ingetrokken kopermunt en der ingewisselde en vernietigde, alsmede van de nog niet ingewisselde recepissen op ultimo december 1858, was naar Nederland ter aanmunting verzonden ƒ 8,416,968 en in Indië, na onbruikbaar te zijn gemaakt, verkocht ƒ 572,020 te zamen ƒ 8,988,988, terwijl van de in omloop gebragte recepissen a ƒ 26,600,000 waren ingewisseld ƒ 9,516,857, zoodat nog in omloop bleef ƒ 17,083,143; van de ingewisselde waren vernietigd ƒ 9,384,225 en aangehouden ƒ 132,632.

— De Javasche Courant van gisteren deelt de voorwaarden mede voor de uitbesteding der stoompaketvaart in den Oost-Indischen Archipel, te houden op den 8 julij 1859 door den directeur der producten en civiele magazijnen. Er zijn zes percelen, welke ieder eene afzonderlijke dienst vormen.

— Volgens de Java-Courant was de stand van het rijstgewas op ultimo november, en de vooruitzigten met betrekking tot den oogst over geheel Java, gunstig.

— De Overlandpost loopende tot den 25 november 1858 is den 8 dezer en die tot den 9 december 1858 den 20 dezer alhier aangekomen.

— Den 8 dezer heeft de stoomboot Koningin der Nederlanden, kapitein Lewis, deze reede verlaten, zich begevende over Muntok en Riouw naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmail-paketten. Het getal brieven, dit maal verzonden, was als volgt: per overlandmail via Marseille 5684, via Triest 2166 en via Southampton 547 stuks, en naar Singapore 1323, Banka 176, Palembang 16, Riouw 237 en Billiton 108; totaal 10,557 stuks.

— Den 20 dezer kwam alhier ter reede het Eng. schip Coriemulzie, gezagvoerder Blacklock, met eene rijke lading manufacturen. Het was bij den „Maneter" vastgeraakt, en de kapitein had zich naar Batavia begeven om daar hulp te zoeken. De vice-admiraal, kommandant der Indische zeemagt, heeft met de meeste bereidwilligheid die hulp verschaft. Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno, met een aantal praauwen op sleeptouw, vertrok dadelijk naar het eiland waar het ongeluk had plaats gevonden, en waar men, door een gedeelte der lading in de praauwen over te nemen, slaagde, het schip te verligten en af te brengen. De gezagvoerder verklaart, dat hij de redding van zijn schip eenig en alleen te danken heeft aan de oogenblikkelijke en bovenmate doelmatige hulp der Nederl. autoriteiten, en hij heeft zich verpligt geacht die verklaring te herhalen in een brief, gerigt aan Z. Exc. den vice-admiraal, waarin hij tevens zijnen dank betuigt voor de hem bewezene doeltreffende en belanglooze adsistentie.

— Men verneemt, dat het voornemen bestaat om in de nabijheid der haven te Soerabaija een tijdbal op te rigten en dat deswege hereids de noodige begrootingen bij de Regering zijn ingediend.

— Oudejaarsavond was voor Passaroean een merkwaardige avond. Na zonsondergang namelijk mogten hare ingezetenen de groote Heerenstraat en een gedeelte van de groote straat door de stad die naar Soerabaija leidt, verlicht zien bij wijze van proef door gaz. De proef is volkomen gelukt.

— Wij moeten met leedwezen mededeelen, dat onze troepen in het Palembangsche wederom vergeefs beproefd hebben om de opstandelingen uit de versterkte doessoen Djatti te verdrijven. Den 10 of 11 dezer is uit de mortier-batterij en de andere stukken een zwaar vuur tegen de doesson geopend, dat zeker onder den vijand veel schade zal gedaan hebben, doch het beoogde doel niet heeft bereikt, daar een storm, door onze troepen, met grooten moed ondernomen, met een beduidend verlies is afgeslagen; achttien der onzen zijn minder of zwaarder gewond, waaronder de majoor van den Berg, de kapitein Hormann en de luit. der artill. Gey van Pittius, gelukkig alle drie niet gevaarlijk. Een paar dagen na het vertrek van den post zou men den aanval hervatten, na alvorens te hebben getracht om door mijnen de borstweringen te doen springen. Het gerucht wil, dat slechts 350 man de doesson verdedigen. Dat zoodanige uitslag weinig geschikt is om ons ontzag bij de bevolking te handhaven, behoeft geen betoog, doch hetgeen vroeger voorspeld werd, ingeval men geen versterking naar Palembang zond, is bewaarheid geworden; de magt der onzen is te gering. Het is te hopen, dat men er spoedig toe zal overgaan, eene krachtige en afdoende houding te Palembang aan te nemen. Een redelijk offer, ter regter tijd gebragt, zal misschien zeer groote opofferingen voorkomen.

— Met de onlangs naar Japan vertrokken, voor het Gouvernement aldaar in Nederland aangemaakte schroefstoomschepen Jedo en Nagasaki, zijn proeftogten ondernomen, welke hebben doen blijken dat het eerste zoowel als stoom- als zeilschip niet minder goed voldoet als de Japan. Ook de Nagasaki voldoet als stoomschip zeer goed, als zeilschip zou dit schip nader worden beproefd, hoewel de gezagvoerder Jones hetzelve reeds als zoodanig heeft geroemd. De drie schoeners voldoen alzoo allezins aan de verwachting, bevinden zich in zeer goeden staat en strekken tot aanbeveling van de Nederlandsche industrie in Japan.

— Als passagiers zijn van Batavia naar Nederland vertrokken: per Willem Daniel, kapit. de Meester, de heer Beerensteyn en dochter, mevr. Weber en zoontje, en de kapitein der kavallerie Barneveld.

Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Ontslagen: Op hun verzoek, eervol, uit 's Lands dienst, onder toekenning van pensioen, de eervol ontslagen assist.-resid. van Sumanap (Madura), C. S. R. Wijnmalen en J. F. Meijer, laatst hoofdschout van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, beiden thans op wachtgeld; eervol op zijn verzoek, uit 's Lands dienst, de kontr. der 1ste kl. bij het binnenl. bestuur in de resid. Lampongsche districten G. Birnie; eervol op zijn verzoek, uit de betrekking van lid van het bestuur van het R. K. weeshuis te Samarang J. M. Feldmann.

Benoemd: Tot lid in den raad van justitie te Batavia, Mr. J. K. de Wit, laatst omgaande regter in de 2de afd. op Java; tot kontr. der 3de kl. bij het binnenl. bestuur ter Westkust van Sumatra, de ambten. der 2de kl. voor de dienst in Nederl.-Indie C. de Clercq Moolenburgh, thans ter besch. van den Gouvern. van Sumatra's Westkust; *bij continuatie voor het loopende jaar* 1859: tot leden van de commissie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen (Staatsblad 1821 n°. 71), J. E. van der Smissen, hoofdintend. der militaire admin. en H. P. Barkmeijer, algem. boekhouder bij den directeur van financien; tot directeur der midd. en dom., de resid. van Batav. jhr. Mr. D. A. Junius van Hemert; tot kassier bij het vendukantoor te Samar., de ambten. op non-activit. J. M. G. Brondgeest, laatst 2de komm. bij de algem. rekenk.; tot hoofdingen. van den waterst., chef der 4de waterst.-afd. te Soerab., de ingenieur der 1ste kl., chef der 3de waterst.-afd te Samar., S. Dik, Cornz.; tot vendum. in de afd. Panaroekan (Bezoekie), de voor die afd. benoemde adsist.-resid. J. A. L. Steyn Parvé; tot vendum. in de afdeel. Bondowosso (Bezoekie), de voor die afd. benoemde adsist.-resid. J. A. Casperz.

Ontheven: Eervol, uit de betrekk. van vendum. in de afdeel. Panaroekan en Bondowosso (Bezoekie), de adsist.-resid. J. A. Casperz.

Verleend: Een 2jarig verlof naar Nederland, aan den 1sten kommies bij den algem. ontvanger te Soerabaija J. B. Malherbe.

Bij de sub-commissie van onderwijs te Soerabaija ontslagen eervol, wegens vertrek, het lid H. de Bruyn, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten, en benoemd tot lid mr. M. P. A. Coster, president van den raad van justitie aldaar.

Militair Departement.

Ontslagen: eervol op zijn verzoek, uit Zr. Ms. milit. dienst, met behoud van regt op pensioen, de onder-intend. der 1ste kl. van de milit. administr. P. J. F. Timmermans.

Benoemd: tot onder-direct. bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija, de kapit. der art. J. G. A. Kempees.

Benoemd: bij de milit. geneesk. dienst, tot adjunct-paardenarts bij het garniz. te Willem I. G. K. Reedijk.

Bevorderd: bij het wapen der artillerie, tot kapit. bij het personeel, de 1ste luit. J. W. Veldman, en tot 1sten luit. bij het personeel de 2de luit. van het personeel A. R. W. Gey van Pittius.

In activiteit hersteld: de onlangs van verlof uit Nederl. teruggekeerde 2de teekenaar der genie C. W. F. Grust.

Goedgekeurd: dat door het Militair Departement bij het wapen der inf. is geplaatst, bij het garniz.-bat. in de wester afd. van Borneo, de 2de luit. A. J. de Willigen; dat zijn *overgeplaatst*, bij het 1ste bat. de 1ste luit. W. L. Rogge; bij het 6de bat. de kapit. H. A. K. Camauer en de 1ste luit. C. B. E. Versteeg; bij het 9de bat. de kapit. D. M. J. Moltzer; bij het 10de bat. de 2de luit. F. W. Meijer; bij het 13de bat. de 1ste luit. E. J. B. Bol; bij het 14de bat. de kapit. H. F. van der Ree, en de 1ste luit. J. G. H. Grooss; bij het garniz.-bat. in de 2de milit. afd. op Java (Klatten) de 1ste luit. F. A. A. J. Valkenhoff, en bij het garniz.-bat. in de Molukkos (Banda) de kapit. K. F. van Langen en de 1ste luit. J. C. Hörner.

Bij de geneeskundige dienst bevorderd tot officier van gezondheid der 2de klasse de officier van gezondheid der 3de klasse L. O. de Visser, en overgeplaatst bij het garnizoen te Salatiga de adj.-paardenarts J. C. D. Minlot, thans te Willem I.

Handelsberigten.

SCHIEDAM den 16 Maart.

GRANEN. Verkocht, Gerst: 133 ℔ Fransche ƒ 17 cont.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 15,50,
JENEVER, „ „ „ „ „ - 21,—,
Amst. proef, „ „ „ „ „ - 22,25,
alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel . . . . - 1,20.

AMSTERDAM den 16 Maart.

GRANEN. Tarwe nagenoeg onveranderd: 133 135 ℔ O. witb. Poolsche ƒ 330, ƒ 336; 134 ℔ Jar Lubecker ƒ 310; 128 ℔ N. bonte Poolsche ƒ 280 133 N. Geldersche ƒ 260. Gedr. Rogge bij partijen als voren, ongedr. stil: 120 ℔ Arch. ƒ 168; 116 118 ℔ Perersb. ƒ 160, ƒ 164; 125 ℔ Galatz ƒ 185 Gerst en Haver zonder handel. Boekweit in een doen: 118 ℔ Holst. ƒ 180.

ZADEN enz. Koolzaad. Najaar £ 1½ lager. Op 9 v. Olie te leveren: in October £ 63½. Lijnzaad flaauw. 110 a 111 ℔ Odessa ƒ 320; 110 a 111 ℔ Calcutta ƒ 330. Raapolie lager afgegeven. Op 6/w ƒ 40¼; vlieg. ƒ 39; Bombay ƒ 37½; 1 Mei ƒ 38¼ a 38; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 36 a 36¼. Lijnolie ƒ ¼ lager. Op 6/w. ƒ 30¾; vlieg. ƒ 29½; 1 April ƒ 29½; 1 Mei ƒ 29¾; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 31. Hennepolie op 6/w. ƒ 35¼; Vlieg. ƒ 34 Raapkoeken per 1040 st. ƒ 80 a ƒ 85. Lijnkoeken per 104 stuks ƒ 10 a ƒ 13.

VEE. Kalveren 1ste kwaliteit ƒ 110 a ƒ 80, 2de dito ƒ 90 a ƒ 70 en 3de dito ƒ 80 a ƒ 60; Schapen ƒ 30 a ƒ 22; Varkens 46 a 42 c. per Ned. ℔.

LONDEN den 14 Maart.

SUIKER. Van disp. zijn slechts 150 k. Havanna verkocht tot 42/6 voor n.° 11½ a 12 en zeilende zijn eenige ladingen afgedaan. De voorraad op heden bedraagt 46,586 tons tegen 41,266 tons in 1858 Geraffin. stil en onveranderd, br. lumps 52/6 a 53/. — KOFFIJ. Plant. Ceylon met matigen handel. Vrijdag is eene lading van 3600 b. Santos tot 49/ verkocht. — THEE stil. ord. Congo 13½ d. — RIJST zonder handel behalve 4 a 5000 b. gepeld tot vorige prijzen. De voorraad bedraagt 82,491 tons. — PEPER. Voor Singapore betaalde men 4 d. — KATOEN stil Omzet sedert Vrijdag slechts 100 b. — SALPETER Zaturdag vonden 120 b. Bengaal tot 41/6 nemers en heden zijn eenige partijtjes tot vorige prijzen afgedaan Engelsch geraffineerd vast 44/6 a 45/. Voor Chili betaalde men 16/ a 17/6 naar kwaliteit. — VERW HOUT. Eene zeilende lading van 500 tons St. Dom vond nemers tot 87/6. — LIJNZAAD. De markt is flaauw. In veiling zijn 1547 q. Calcutta gedeeltelijk tot 51/ a 52/ verkocht; 2955 q. dito Koolzaad tot 48/6 a 50/. — Van JUTE vonden sedert Vrijdag 500 b. tot £ 15. 5 nemers. — METALEN. Zink vast. Zaturdag betaalde men £ 21. 10 voor 25 ton en heden £ 21. 12/6 voor eene gelijke kwantiteit Schotsch IJzer vast 52/. — OLIE. Lijn- flaauw en lager. disp. 29/3, te Hull 29/. Raap- stil, br. 41/6 en blanke 43/6, Cocos-flaauw 40/ a 43/ en Palm- 43/ a 44/. Terpentijn- lager. Amerik. is tot 43/ en Engels tot 42/ te koopen. — TERPENTIJN 11/. — TALK De markt blijft zeer stil. Men noteerde Stadstalk 51 en PYC wordt op alle termijnen tot 52/ aangeboden

ANTWERPEN den 15 Maart.

KOFFIJ blijft gevraagd tot vaste prijzen, van Brazil zijn 1100 b. en van Domingo 3000 b. afgedaan. — GRANEN. De markt is flaauw. Voor Inl. Rogge zijn verkoopers tot ƒ 6½. Odessa Gers bedong ƒ 5¼. — OLIEZADEN stil. — POTASCH, op levering zijn 25 v. en van disp. 20 dito Amerik verkocht. — TALK. Men meldt ons den verkoop van 14/m. kil. tot vaste prijzen.

HAMBURG den 15 Maart.

KOFFIJ vast met weinig handel. — GRANEN onveranderd en stil. — RAAPOLIE per Mei 25. 6 per October 24. 8.

HAVANA den 19 Februarij.

SUIKER. De handel was zeer gering sedert on laatste berigt maar de prijzen bleven geheel onveranderd. — Ged is buitengewoon schaarsch en d KOERS is op nieuw gedaald. Londen 10½ a 10¾ % premie.

(Per Overlandpost.)

BATAVIA den 23 Januarij.

In onze Producten-markt is het sedert het afgaan der laatste berigten, uit hoofde van gebrek aan dis Producten, zeer stil geweest, en werd, behalve Rijst ter belading en ter opvulling van schepen slechts weinig omgezet. De Vrachten welke intusschen wederom lager aan te nemen zijn, wekken bij onz speculanten weinig lust tot het doen van ondernemingen op.

KOFFIJ zonder voorraad en zonder bekende transactien.

SUIKER blijft vraag genieten en is nagenoeg onveranderd gebleven. De ons ter oore gekomene afdoeningen bestonden uit 3500 a 4000 pic. dadelijk levering a ƒ 18, 1000 pic. a ƒ 17.50, evenzoo dadelijk leverbaar, en 1500 pic. op levering voor Maart a ƒ 18 hier ter plaatse, en 4000 pic. disp. product te Samarang a ƒ 17.75, terwijl ons van Soerabaija geen noemenswaardige transactien gerapporteerd werden.

RIJST. Niettegenstaande de voortdurend slechte berigten uit Europa, werd in dit Graan naar omstandigheden vrij veel omgezet, bestaande de on bekende afdoeningen uit 1000 a 1050 koyangs vr blanke Rijst met gebroken van ƒ 128 a ƒ 132, e 100 a 150 koyangs van minder kwaliteit a ƒ 12 In Carga werden een paar ladingen hier en op d kust verhandeld. doch is ons het detail dier transactien niet bekend.

PEPER. De afdoeningen, welke ons ter oor kwamen, bestonden uit ca. 100 pic. prima Benkoele a ƒ 22.75 en 150 pic. gewone Lampongs a ƒ 2 Witte Peper is niet ter markt, terwijl de Kubeba oogst opgeruimd is.

HUIDEN zijn onveranderd. Voor Buffelhuiden blijf eene goede vraag bestaan, terwijl Koehuiden schaars op de plaats zijn.

BINDROTTING is zonder verandering.

GOM-DAMAR. De aanvoeren van dit artikel waren niet zeer belangrijk, en niettegenstaande dit zijn de prijzen om de geringe vraag eenigzins lager aan te nemen. Wij hoorden van afdoeningen van 150 a 200 pic. a ƒ 24.50 en van kleinigheden a ƒ 25.

GOM-ELASTIEK zonder veel aanvoeren en op ƒ 38 gehouden.

GUTTA-PERCHA zonder voorraad.

ARAK trekt thans weinig attentie en werden slechts kleinigheden tot ƒ 58 verhandeld.

LIJNWADEN. In den Manufacturen-handel is het zeer stil en wordt thans slechts weinig omgezet. Het ruwe weêr en het naderen der Chinesche Nieuwjaarsfeesten zijn daarvan de oorzaak. Hollandsche Calicots zijn stil tot de laatste noteringen. Van Engelsche Madapollams genoten alleen de gebleekte soorten eenige vraag. Hollandsche Shirtings zijn met uitzondering der 6/4 witte zonder attentie tot de laatst besteede prijzen. Engelsche Shirtings zonder noemenswaardige verandering. Cambrics in een doen. Amerikaansche Drills zonder aanvoeren. Hollandsche en Engelsche Drills trekken weinig attentie tot de laatste noteringen. Geverwde Katoenen zijn onveranderd. Van Prints werden kleinigheden uit de laatste aanvoeren voor plaatselijke behoefte tot vrij goede prijzen in de gewilde vastkleurige soorten omgezet; valschkleurige zijn voortdurend gedrukt en bijkans onverkoopbaar. Batikgoederen zonder merkelijke verandering. Geweven Goederen ofschoon eenigzins stiller, zijn nu en dan in de gewilde soorten tot voordeelige cijfers te realiseren. Adrianopel roode Garens zijn in de middelsoorten veel ter markt, doch ontbreken in goed Hollandsch fabrikaat. Witte Garens blijven tot winstgevende prijzen te plaatsen. Lastings zijn stil en achteruitgaande. Hollandsche Polemieten gelden ƒ 75 a 78 in goed assortiment. Lakens zonder verbetering. Molton Dekens in een doen.

PROVISIEN en DRANKEN. Voor Boter werd grif ƒ 14 en in sommige gevallen ƒ 14.50 aangelegd. Z. M. Kaas, zonder aanvoeren van eenig belang en stellig ƒ 6 a 7 waard. Hammen zonder verandering. Voor verduurzaamde Levensmiddelen wordt in goed assortiment niet meer dan 30 pCt. avans op de fakturen geboden. Van Amerikaansch Meel hadden wij nieuwe aanvoeren, waarover thans nog onderhandeld wordt. Van Bordeaux Wijn kwamen ruime aanvoeren direkt van Frankrijk ter markt, welke echter nog niet gerealiseerd zijn. Haantjes Bier bedingt ƒ 50 a 55 op fust en ƒ 6.50 a 6.75 gebotteld voor goede kwaliteit. Selterswater wordt bij gebrek aan ijs meer verbruikt en werd tot verhoogde prijzen afgedaan. Thans is voor halve kruiken ƒ 7 a 8 per mand te bedingen. Jenever zonder merkelijke verandering.

DIVERSEN. Zweedsch en Engelsch IJzer in een doen. Zweedsch Staal blijft a ƒ 16 coulant te plaatsen. Bladkoper is bij voortduring schaarsch en gezocht van ƒ 135 a 140. Koperen Spijkers zijn van ƒ 100 a 105 te slijten. IJzeren Spijkers in een doen. Loodwit, droog, onveranderd; voor geprepareerd werd ƒ 5.50 per vaatje van 25 ℔ besteed. Menie geniet meer vraag en bedingt van ƒ 5.50 a 6 naar de kwaliteit. Koffijzakken zonder verbetering. Touwwerk stationair. Zweedsche Teer is ruim ter markt en geldt ƒ 18. Koolteer ƒ 7 zonder vraag. Arakleggers ƒ 30 a 32. Propatria Papier blijft aan te bevelen.

WISSELKOERSEN. Voor deze mail werden vrij belangrijke montanten a pari op Holland op den gewonen termijn geplaatst. Op Engeland zes maanden na zigt werd van ƒ 11.45 a 11.50 afgegeven. De koersen op Singapore en China zijn onveranderd gebleven.

SPETIEKOERSEN. Eng. Sovereigns gelden ƒ 12.10 a 12.15 en Australische van ƒ 11.75 a 11.80. Doubloenen werden van ƒ 38 a 39 naar de soort verhandeld. Oude Ducaten bedingen ƒ 7 en Nieuwe dito ƒ 6. Staafgoud werd a ƒ 44 per reaal omgezet Spaansche Dollars ontbreken. Mexikaansche dito zijn ƒ 2.65 a 2.70 waard.

VRACHTEN. Zoo als men het voorzien had zijn de Vrachten niet verbeterd, integendeel hebben wij heden eene nieuwe, echter niet zeer belangrijke daling derzelven te melden. De berigten van alle de havens beoosten de Kaap blijven bij voortduring zeer ongunstig en voorziet men aldaar geene verbetering voor een langen tijd even als hier. Heden hebben wij de volgende bevrachtingen mede te deelen: Naar Nederland: Ned. Delft, Valparaiso en Allegonda Jacoba a ƒ 35, voor Suiker naar Rotterdam; Ned. Johanna Christina a ƒ 35 per gemeten last naar Amsterdam; Ned. Jonkh. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek (328 last) voor ƒ 10,000 en Ned. Pantalon (176 last) voor ƒ 7000 bij den roest naar Amsterdam, allen op de kust te laden; Ned. Nieuwland a ƒ 35 voor Suiker op de kust en ƒ 30 voor Rijst hier naar Amsterdam te laden; Zweed Oscar I a £ 1 voor Rijst hier en £ 1.7.6 voor Suiker te Soerabaija naar Amsterdam, Ned. Constantia, a ƒ 35 voor Suiker op de Kust naar Amsterdam en eindelijk Ned. Ida Elizabeth a ƒ 40 per last op de kust naar Rotterdam; dit schip laadt echter gedeeltelijk voor reederij-rekening. Naar het Kanaal om Orders: Deen Nordskov a £ 1 per ton voor Rijst hier te laden en Zweed Diadem a £ 1.5 per ton voor eene geassorteerde lading. Naar Bremen: Brem. Concordia a £ 1 per ton voor Rijst en Suiker te Samarang te laden. Naar China: Ned. Beurs van Rotterdam en Souburg a d. 0.27 per picol voor Rijst naar Amoy en Ned. Koophandel, a d. 0.27 per picol van Samarang naar Hong Kong. Naar Japan: Ned. Thetis (168 last) bij den roest voor ƒ 5,000 voor de uitreis. Naar Melbourne: Ned. Jacobus (155 last) voor ƒ 5,000 voor eene volle lading. Voor Reederij-rekening laden: Eng. Triton naar Australië en Eng. Silver Cloud naar de Kaap. Kustreizen. Ned. Koerier, Valparaiso, Almelo, Welvaart, Cornelia & Geertruida en Stad Nijmegen. Te koop zijn: Amerikaansch Robert Patten en Neder, Java's Welvaren. Verkocht werden: Eng. Vernon (230 ton) voor ƒ 11,000 en Bremer Ocean (209 ton) voor ƒ 17,000. In Reparatie zijn: Nederlandsch Biesbosch, Twee Anthony's, Kinderdijk, Johanna & Louisa en Johanna Maria Christina, en Hamb. la Rochelle. Afgekeurd werd Nederlandsch Amboina. Diversen: Zweed Atlantic en Amerik. Brothers kwamen bevracht hier aan. Fransch Visir heeft naar Bordeaux en Ned. Henriette naar Rotterdam aangelegd. Eng. Isle o'May en Old. Æolus verzeilden naar Singapore en Maulmain en Fransch Alphonse Nicolas Cézard naar Manilla, terwijl Ned. Adèle en den Elshout zoekende naar Japan vertrokken. Ned. Odilia Margaretha is als transport-schip door het Gouvernement naar Nederland opgenomen. Disp. zijn de schepen: Delfshaven, Schoonderloo, Jan Schouten, Prins Frederik der Nederlanden, Beatrix, Willem de Eerste, Stad Schiedam, Everdina Elizabeth, Jacob, Drie Vrienden, Voorwaarts, Louis Meijer, President Plate, Zaanstroom, Vijf Gebroeders, Baltimore, Eersteling, Regina Maris, Oost-India Packet, Eva Johanna, Eensgezindheid, Haamstede, Constance, Philips van Marnix, Twee Cornelissen, Zeelandia, Ary Scheffer, Jeannette & Agatha, Prins van Oranje, Fortuna, Christiaan Louis, Hebe, Joan Jacob, Lourens Koster, Karel August, Louise, Ferdinand & Louis, Zephir, Almonde, Helmers, Columbine, Walcheren, E. W. van Dam van Isselt, Jupiter, Johanna & Louisa, Zeenimph, Nederland, van Oldenbarneveld, Gebr. Houtman, Willem Eggerts, Hollandia, Derkina Titia, Triton, Edouard Marie, Reinhardt, Metalen Kruis, Canton en Johannes Antonius. Eng. Empress, Ravensworth, Princess, Collingwood, Corrimulzie. Fr. Johanna. Oldenb. Suwa. Brem. Auguste & Meline. Zweed. Syd Polen. Hamb. Neuhmuhlen, Podesta, Gustave, Siwa, Catharina en Congo.

CANTON en HONG KONG den 28 en 29 Januarij.

EXPORTEN waren sedert ons laatste berigt verlaten. — THEE wordt langzaam aangevoerd en de handel was niet zeer belangrijk. De voorraad van Groene Thee is onveranderd. Twee schepen zijn gezeild met 1,133,200 ℔ naar Londen. — ZIJDE. De prijzen blijven zeer vast, en zijn circa 220 picols afgedaan. — Van CASSIA LIGNEA vonden 1000 picols voor Amerika nemers tot d. 16.50. 4 picols Cassia Olie bedongen d. 300. In Droogerijen ging niets om. — *INVOEREN* met zeer weinig handel. — Ook in RIJST ging niets om en onze vorige noteringen zijn nominaal. — MANUFACTUREN. Ook de vraag voor dit artikel is belangrijk verminderd en de omgang was van weinig belang. — Van VENSTERGLAS zijn 400 k. tot geh. prijs verkocht. — VRACHTEN blijven zeer flaauw. Koers op Londen 4/5½ a 4/6½. De stemming is echter iets beter.

AKYAB den 2 Februarij.

RIJST. De nieuwe wordt aangevoerd, maar slechts bij kleine kwantiteiten, die, ofschoon slechte kwalit., zeer hoog gehouden wordt. Onze reede is op dit oogenblik overdekt met schepen van inboorlingen, die al de Rijst opkoopen tot rs. 35 a 45 naar kwaliteit, en dien ten gevolge is het zeer moeijelijk eene naauwkeurige notering te geven, daar de inlandsche kustvaarders de eenige koopers zijn en zij hoogere prijzen dan ieder andere betalen, zelfs voor zeer slechte en afwijkende kwaliteit. Dit zal echter, zoo wij hopen, spoedig veranderen, daar hunne behoeften niet groot zijn en kunnen die hooge prijzen nu niet anders dan gunstig werken op den aanvoer der Rijst aan onze markt. Er zijn reeds eenige schepen aangekomen die vracht zoeken, en men spreekt van eene bevrachting naar Liverpool tot £ 1. 7/6 met 50 legdagen.

COLOMBO den 14 Februarij.

KOFFIJ. De handel was niet van veel belang na aankomst der mail van Engeland, daar de houders zeer hoog gestemd zijn en in vele gevallen ook fiksche prijzen bedongen. Wij gelooven echter dat de meeste inkoopen voor uitvoer gedaan zijn, maar zich nog in handen der verkoopers bevinden. De aanvoeren zijn op dit oogenblik zeer schaarsch. Van Native zijn 100/m. cwts. uitgevoerd. De aanvoeren van Plant. waren echter belangrijker. De oogst zal evenwel zeer klein zijn en van vele kanten hoort men klagten over den slechten uitval, waarvan meestal ca. 10 % uit zwarte en afwijkende boonen bestaat. — Ook in KOKOSOLIE ging niet veel om en onze notering is onveranderd. — VRACHTEN naar Londen zijn een weinig hooger, daar de scheepsruimte belangrijk is verminderd door het vertrek van eenige schepen. Ook te Cochin en Bombay heeft eene gelijke verbetering plaats gehad.

SINGAPORE den 3 Februarij.

De handel in *EXPORTEN* was van weinig belang. Daar ten gevolge der feestdagen de aanvoeren van Peper, Gambier en Sago gering waren bedongen die artikelen ook hooge prijzen. — TIN blijft gevraagd tot vaste prijzen. — Witte PEPER, waarvan de aanvoer buitengewoon groot is, daalde een weinig in prijs. — SAGO was minder gevraagd en de prijzen zijn onveranderd met geringen aanvoer. — Het saizoen voor KOFFIJ is voorbij en bepaalde de omzet zich dan ook bij eenige kleine partijtjes tot vorige prijzen. — GUTTA PERCHA blijft schaarsch met weinig handel. — SUIKER. De aanvoeren komen nu langzamerhand aan de markt en zijn reeds eenige partijtjes tot vaste prijzen verkocht. — OPIUM is sedert ons laatste berigt hooger en daar de voorraad, die vrij groot is, zich in zeer weinig handen bevindt is eene verdere rijzing wel te verwachten. — VRACHTEN. Ofschoon niet hooger, zijn toch in eene betere stemming, daar het getal onbevrachte schepen belangrijk verminderd is.

BUITENLAND.

LONDEN den 14 Maart.

De Koningin, de Prins Gemaal en al hunne Kinderen zijn heden morgen naar Osborne vertrokken, om een paar weken aldaar door te brengen. Men verzekert dat Prinses Frederik Willem van Pruissen en haar jeugdige zoon in het begin van mei naar Engeland zullen komen.

— In alle afdeelingen van het arsenaal te Sheerness heerscht de grootste bedrijvigheid.

— Kapitein Norton nam laatstleden zaturdag te Chatham op nieuw wel geslaagde proeven met het vloeibaar vuur, dat uit holle karabijnen wordt geworpen. Naar zijne bewering kan men door middel van dit werpgeschut vijandelijke ammunitie op een afstand van tusschen de 1800 en 2000 ellen in de lucht doen springen.

— De Alhambra heeft berigten uit Lissabon tot 7 en uit Oporto en Vigo tot 8 dezer te Southampton aangebragt, na op de Spaansche en Portugesche kusten door zware mist en in het Kanaal door zeer stormachtig weder opgehouden te zijn. Het staatkundig nieuws uit Portugal is niet belangrijk. Denkelijk stelt het Ministerie Loulé de daarin voorgenomen wijzigingen uit tot na de beslissing der Cortès over het lot van het ontwerp wegens den spoorweg tusschen Lissabon en Oporto, hetwelk, in weêrwil van den tegenstand der meerderheid van de commissie van rapporteurs, denkelijk aangenomen zal worden. De aanwezigheid van het Nederlandsch eskader en de carnavals-vermakelijkheden gaven te Lissabon veel levendigheid. De Alhambra liet den 7 dezer de twee Nederlandsche korvetten en drie korvetten, welke dat eskader uitmaakten, op den Taag achter; denkelijk zouden zij den 10 dezer naar Plymouth stevenen.

PARIJS den 14 Maart.

Het gewigtig artikel in den Moniteur, welks hoofdinhoud bereids per telegraaf is medegedeeld, luidt, in zijn geheel, nagenoeg woordelijk, dus:

„ Een gedeelte van Duitschland levert thans een schouwspel op, dat ons bedroeft en verbaast. Eene vage en onbestemde questie, die de moeijelijkste vraagstukken evenzeer als de hoogste belangen betreft, ontstaat onverwachts in de staatkundige wereld. De Fransche Regering ziet daarin een onderwerp van onderzoek, hetwelk hare waakzaamheid vordert, en wil met hare Bondgenooten in het belang van Europa aan den onrustbarenden toestand van Italië een einde maken. Is het mogelijk een meer opregt verlangen aan den dag te leggen om de hinderpalen op vreedzame wijze uit den weg te ruimen, dan door de verwikkelingen voor te komen, welke altijd uit gemis aan vooruitzien en vastberadenheid ontstaan? Intusschen antwoordt een deel van Duitschland hierop door op de onbedachtzaamste wijze ongerustheid te verwekken. Op een bloot vermoeden, dat door niets geregtvaardigd en door alles wederlegd wordt, ontstaan vooroordeelen, wordt een wantrouwen verwekt, ontvlammen de hartstogten. Eene soort van kruistogt tegen Frankrijk wordt in sommige Wetgevende Kamers en door de dagbladen gepredikt. Men beschuldigt het eerzuchtige plannen te beramen, welke het ontkent, en zich op veroveringen voor te bereiden, welke het niet behoeft. En door deze lasteringen tracht men Europa wegens denkbeeldige aanvallen te verschrikken, de gedachte aan welke zelfs niet bestaan heeft.

„ Zij die op deze wijze de Duitsche vaderlandsliefde op het dwaalspoor brengen vergissen zich in de dagteekening. Van hen is het dat wel met regt gezegd kan worden dat zij niets vergeten en niets aangeleerd hebben. Zij zijn in 1813 ingeslapen, en ontwaken, na een slaap van eene halve eeuw, met gevoelens en hartstogten die in de geschiedenis bedolven en met betrekking tot den tegenwoordigen tijd onzin zijn. Het zijn geestenzieners, die volstrekt datgene willen verdedigen aan het aantesten waarvan nooit iemand gedacht heeft.

Indien de Fransche Regering niet overtuigd ware dat hare handelingen, hare grondbeginselen en de gevoelens van de meerderheid des Duitschen Volks zoodanige verdenkingen logenstraffen, zou zij het regt hebben zich gekrenkt te gevoelen. Men zou daarin niet slechts eene onregtvaardigheid, maar zelfs eene aanranding van de onafhankelijkheid der Fransche staatkunde kunnen zien. De beweging, die men thans aan de overzijde van den Rijn wil verwekken over een vraagstuk waardoor Duitschland niet bedreigd wordt, maar waarbij Frankrijk als Europesche Mogendheid belang heeft, zou daartoe voeren dat zijn regt betwist werd om zijnen invloed te doen gelden en zijne belangen, zelfs met de uiterste gematigdheid, te verdedigen. Deze aanmatiging zou beleedigend wezen, bijaldien zij ernstig gemeend kon zijn.

„ Het leven eener groote natie, zoo als de Fransche is, beperkt zich niet tot hare eigene grenzen. Het openbaart zich in de geheele wereld door eene handelwijze die voor hare nationale magt en tevens voor de beschaving gunstig is. Eene natie die deze rol laat varen staat haren rang af. Evenzeer miskent men, als men dezen billijken invloed bekampt, die overal het goed regt verdedigt, als of men dien met eerzuchtige begeerten verwisselt, op gelijke wijze de rol die Frankrijk toekomt en de gematigdheid van welke de Keizer zoo vele bewijzen gegeven heeft, sedert het Fransche volk hem tot de verantwoordelijkheid verhief welke het hoogste gezag met zich brengt. De Keizer, die vooroordeelen heeft weten te overwinnen, heeft het regt om te verwachten dat men die niet tegen hemzelven zal aanvoeren. Wat zou er gebeurd zijn indien hij bij zijne troonbestijging kleingeestige gevoelens en bittere herinneringen gekoesterd had, op welke men zich beriep, om hem in verdenking te brengen? In stede van het innigste bondgenootschap met Engeland en van den Europeschen vrede, zou hij Europa door de inwisseling der herinneringen van 1815 geschokt hebben. Had de Keizer in een tijdperk van vrede den oorlog en de veroveringen des eersten Keizerrijks willen hernieuwen, dan zou hij zich aan het zwaarste verwijt hebben blootgesteld dat het hoofd der Regering treffen kon. Men legt er geene eer mede in als men aan de inblazingen van wrok en haat gehoor geeft. Wij vermelden hier eenvoudig alleen den toestand, zoo als die uit elke staatkundige handeling des Keizers blijkt. Met het oog op dezen duidelijk afgeteekenden en onverhulden toestand zal Europa in het bewust zijn zijner veiligheid versterkt worden. Diegenen welke het schrik aanjagen en bedriegen willen zullen in eenige verlegenheid geraken. Frankrijk heeft zich tot hiertoe over deze bloote geruchten en onregtvaardige aanklagten niet bekommerd, en stelt geheel Duitschland niet verantwoordelijk voor het verkeerde en booswillige van zekere uitingen, die meer de uitdrukkingen eener laaghartige wraakzucht dan eener ernstig gemeende vrees zijn. De vaderlandslievende Duitscher, wiens oordeel onbevangen is, weet onderscheid tusschen pligten en vooroordeelen te maken.

„ Duitschland heeft van onzen kant niets voor zijne onafhankelijkheid te duchten; des te meer mogen wij van zijnen kant de billijke erkentenis onzer bedoelingen verwachten, dewijl wij sympathie voor zijne nationaliteit gevoelen. Wanneer het zich onpartijdg betoont zal het zich voorzigtig betoonen en de zaak des vredes het meest dienen. Pruissen heeft dit begrepen. Het heeft, gemeenschappelijk met Engeland, te Weenen goeden raad medegedeeld, op een tijdstip dat eenige woelgeesten den Duitschen Bond tegen ons poogden op te hitsen en tot eene coalitie te nopen. Deze omzigtige houding van het Berlijner Kabinet is aan Duitschland voordeeliger dan de onstuimigheid dergenen die, terwijl zij een beroep op de wraak en de vooroordeelen van 1813 doen, het aan de opwekking van het nationaal gevoel in Frankrijk blootstellen, De Fransche Natie bezit de prikkelbaarheid harer eerzucht, gelijktijdig met de matiging harer kracht, en wanneer men haar door bedreiging tot drift verwekt, brengt men haar door den geest van verzoening tot kalmte."

De nota beantwoordde slechts gedeeltelijk aan de verwachtingen van hen, die dag aan dag een oorlogzuchtig manifest te gemoet zagen. Er is zelfs eene kalme vredelievende toon in, die zonderling afsteekt bij dien van de vorige nota. De questie van den oorlog wordt er eigenlijk niet in behandeld en toch wordt zij er door binnen hare juiste grenzen teruggebragt. Men begrijpt hier best de ware beteekenis van het stuk. Het heeft ten doel Duitschland te doen gevoelen dat het met de questie noch van verre noch van nabij te maken heeft. Zoo hetgeen de Moniteur zegt duidelijk is, men raadt niet minder duidelijk hetgeen hij niet zegt, maar toch laat doorzien. Het is alleen met Oostenrijk dat Frankrijk te doen heeft. De Regering wil dat men haar de zaak, welke de twee Mogendheden verdeeld houdt, late afmaken. Daar zijn personen genoeg die geen oogenblik twijfelen of het artikel is een van de voorboden der worsteling; want gij zult reeds hebben opgemerkt dat er hoegenaamd geene melding gemaakt wordt van een Congres, terwijl toch een Congres wordt beschouwd als het eenige middel om een ontzaggelijken strijd te voorkomen. Het is het begin van het einde, zeide men heden. Dit woord is welligt de beste analyse van het officiële stuk. In dien zin heeft ook de beurs het opgevat, die altijd, altijd maar door, met eene weinig vaderlandslievende energie, naar de laagte gaat.

Ik heb u reeds gesproken van de oppositie, welke zich bij het Wetgevend Ligchaam vormde tegen de voorgestelde begrooting, bepaaldelijk met het oog op het ministerie voor Algerië en de Koloniën. De groote industriëlen houden niet veel van Prins Napoleon, in wien zij den voorstander bij uitnemendheid zien van de vrije handels-beginselen. De antipathie schijnt heden van de Volksvertegenwoordigers ook te zijn overgeslagen tot de leden van den Senaat.

Uit eene goede bron verneem ik, dat er een verzoekschrift zou zijn geteekend door dertien leden van den Senaat, waarbij wordt aangedrongen op de opheffing van het ministerie voor de zaken van Algerië. Aan het hoofd van de onderteekenaars staat de naam van den heer Ségur d'Aguesseau. Het is dezelfde senator, die vroeger heeft voorgesteld om het bedrag der dotatie van prins Napoleon ter beschikking te stellen van den Keizer, hetwelk zou hebben gelijk gestaan met eene weigering om den Prins in het bezit te stellen van eene som van 800,000 francs ter bestrijding van de onkosten zijner installatie. Sedert dien tijd heeft de heer Ségur d'Aguesseau, wiens amendement werd verworpen, nieuwe tegenstanders des Prinsen aangeworven en, zoo als ik zeide, een vrij aanzienlijk getal onderteekeningen verkregen. Aan deze soort van anti-ministeriële zamenzwering wordt het ontslag toegeschreven van den Prins, die liever zijne portefeuille afstond dan zich die te zien afnemen. Ik kan bijna niet gelooven dat dit werkelijk de oorzaak der aftreding is geweest, maar ik meende u deze lezing toch te moeten mededeelen.

Omtrent den loop der onderhandelingen tusschen de Kabinetten van Londen, Weenen en Parijs heerscht nog dezelfde onzekerheid. Zelfs zij die doorgaans het best zijn geïnformeerd, verdiepen zich in gissingen.

Gisteren had er een groot diner plaats bij den graaf Kisseleff, gezant van Rusland. Al de Ministers en de geheele Diplomatie waren er tegenwoordig. De politiek kwam eerst na het diner ter sprake. Men nam den schijn aan van aan den vrede te gelooven, ofschoon ieder overtuigd was dat de oorlog veel waarschijnlijker is.

Gisteren heeft men in het lokaal der verkoopingen eene teekening van Ary Scheffer voor 1200 en eene schilderij van zijne hand voor 3525 francs verkocht.

Tot viering van den derden verjaardag van den Keizerlijken Prins en tevens tot herinnering aan den geboortedag van wijlen den Hertog van Reichstadt, houdt de Keizer aanstaanden zondag denkelijk eene groote revue over de Keizerlijke garde, waarbij dan de guides der jagers voor de eerste maal vereenigd zullen zijn en zich met hunne fraaije Arabische paarden aan de Parijsche bevolking vertoonen.

— Morgen wordt lord Cowley hier verwacht. Niet vóór donderdag zal graaf Pourtales denkelijk bij den Keizer ten gehoore worden toegelaten.

— Men verzekerde heden vrij stellig dat de Regering niet voornemens is gevolg te geven aan de dringende vertoogen van het Zwitsersche bewind, betreffende het werfbureau te Pontarlier, maar deze zaak geheel haar vrijen loop wil laten.

— L'Univers geeft een uittreksel uit het Lissabonsche blad a Naçao, waarin het verhaal voorkomt van twee voorvallen, waaruit de verregaande haat der vrijzinnigen in Portugal tegen de godsdienst en hare dienaren op de hevigste wijze zou moeten blijken. Het eerste feit is de moord, gepleegd aan een jongen priester, die in het gebergte van Marâo reisde om de bevolking eene petitie te doen onderteekenen ten voordeele van de zusters van liefdadigheid. Ondanks den geheimen tegenstand van de werktuigen der Regering, zegt a Naçao, zette hij zijn vroom werk voort, totdat hij onder den dolk eens sluipmoordenaars viel. Het tweede feit is de mishandeling van een geestelijke, in de straten van Lissabon, die des nachts van een ziekenbezoek terugkeerde en door het volk ten onregte voor een lid der vereeniging van St. Vincentius da Paula werd gehouden.

Het spreekt van zelf dat dergelijke feiten, welke wij tot heden alleen uit de dusgenaamde katholieke bladen vernamen, zoo zij overeenkomstig de waarheid mogten blijken, jammer genoeg aan l'Univers eene maar al te welkome aanleiding geven om zijne declamatiën tegen het Portugesche liberalismus, ook waar het zich in de Kamer der Volksvertegenwoordigers uitspreekt, voort te zetten.

— Uit Madrid meldt men gisteren dat Mexico algeheele voldoening aan Spanje heeft verschaft, door er in toe te stemmen dat de verdragen met die Mogendheid vernieuwd worden, dat de schuldigen hunne straf ondergaan, en dat de door Spaansche onderdanen geleden schaden, volgens eene door de bemiddelende Mogendheden te doene schatting, vergoed zullen worden.

KEULEN den 15 Maart.

Om den geest te leeren kennen, waarin men te Weenen de questie van den dag opvat, behoeft men slechts de Allg. Zeitung te raadplegen, die zich van daar laat schrijven, dat de beantwoording der vraag, of de zending van lord Cowley al dan niet als mislukt moet beschouwd worden, geheel afhangt van het standpunt, waarop men zich plaatst. Volgens Oostenrijksche zienswijze heeft die zending een gelukkig gevolg gehad en het boven allen twijfel gesteld dat Oostenrijk geen van de tractaten zal opgeven en zich zelfs tegen de herziening zal verzetten. Het bezettingsregt van Ferrara en Comacchio te beperken tot de kasteelen dier plaatsen, — ziedaar zijne eenige concessie.

Minder hard klinkt het beweren van de Ostdeutsche Post dat Oostenrijk het zich tot roeping heeft gesteld de aanmatigingen van Napoleon III te wederstreven. Iets anders zou het zijn, als het den wensch van geheel Europa geldt. Zelfs zou men dien niet mogen afwijzen om de reden dat hij door Frankrijk eerst kortelings is voorópgesteld.

In gespannen verwachting ziet men voorts te Weenen de opening der Conferentiën te Parijs te gemoet, daar men nog geheel in het onzekere verkeert omtrent de oplossing welke zij geven zal aan de questie der dubbele verkiezing in de Donau-Vorstendommen. Men meent hier dat de Regering met lord Cowley is overeengekomen, de regten der Porte te zullen handhaven, — iets hetwelk kwalijk strookt met de wenschen en bedoelingen van Frankrijk.

— Uit Trieste meldt men gisteren dat de heer de Lesseps, bij zijne aankomst te Alexandria met de gedelegeerde leden van den raad van het bestuur voor het kanaal van Suez, onverwijld door den Onderkoning is toegelaten. De commissie zou met de ingenieurs en den ondernemer afreizen, om de linie der werkzaamheden tusschen Suez en Peluze in oogenschouw te nemen.

BRUSSEL den 15 Maart.

Het Journal de Bruxelles deelt heden mede dat het ministerie in den loop dezer week een wetsontwerp zal indienen, strekkende ter verklaring van § 2 van art. 84 der gemeentewet, betreffende het bestuur van de instellingen van weldadigheid. Dit ontwerp zou worden voorafgegaan door eene zeer uitgebreide memorie van toelichting, waarin, naar men verneemt, „ een volledig onderzoek zal voorkomen naar de besluiten van het eerste Keizerrijk en van Koning Willem I, waarop zich de voorstanders van het stelsel van bijzondere en elkander opvolgende bestuurders gronden."

Men ziet, voegt het blad er bij, dat ons eene schoone bladzijde van liberale casuïstiek beloofd wordt. Wij zullen zien; wij zullen vooral zien of de armen er hunne rekening bij vinden.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.